

CODUL

**DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI
INTEGRITATE PROFESIONALĂ**

SPITALUL DE PNEUMOFTIZIOLOGIE AIUD

2026

NR.1283 / 07.05. 2026

Codul de conduită etică și integritate profesională

Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud

APROBAT ÎN ȘEDINȚA
COMITETULUI DIRECTOR
DIN DATA 04.05.2026

MANAGER,
Jurist Vieru Noela Cristina

AVIZAT ÎN ȘEDINȚA
COMISIEI DE MONITORIZARE
DIN DATA 14.04.2026
Președinte, Director financiar,
Ec. Moldovan Ruxandra

AVIZAT ÎN ȘEDINȚA
CONSILIULUI ETIC
DIN DATA 08.04.2026
Președinte Consiliul etic,
Dr. Parastie Angela

Cuvânt înainte

„Respiram pentru viața, vindecarea și speranța în fiecare suflare” aceasta este misiunea noastră, a tuturor angajaților din cadrul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud.

De aceea, indiferent de activitatea pe care o desfășurăm și de funcția ocupată în cadrul spitalului, trebuie să avem o conduită care reflectă valorile noastre fundamentale: respectul pentru oameni, respectul profesional, onestitatea, transparența și integritatea.

Angajamentul nostru, al conducerii Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud, în sensul promovării unei conduite etice și a integrității profesionale, la nivelul tuturor acțiunilor spitalului, are la bază responsabilitățile etice asumate față de comunitate, față de pacienții noștri și față angajați, și anume:

- Respectarea principiilor fundamentale de funcționare a serviciilor publice: de a utiliza eficient resursele, de a căuta îmbunătățirea permanentă a serviciilor oferite, de a respecta legislația, de a respecta principiile echității și accesului fără discriminare la serviciile medicale, de a fi transparenți și corecți în comunicarea externă și internă;
- Respectarea drepturilor pacienților, a valorilor culturale și spirituale ale acestora;
- Orientarea permanentă înspre îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor oferite și înspre acoperirea nevoilor de îngrijiri medicale ale populației pe care o deservim;
- Orientarea permanentă înspre creșterea calității vieții profesionale a angajaților noștri.

Fiecare dintre noi, în calitate de angajați sau colaboratori ai spitalului, ne aflăm zilnic în situații în care trebuie să luăm decizii semnificative pentru activitatea și reputația spitalului și prin aceste decizii reprezentăm Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud. Știm că de cele mai multe ori, luăm deciziile cele mai potrivite, cu toate acestea pot să apară dileme cu privire la ceea ce este etic să facem într-o situație dată. Prezentul document oferă o prezentare a Programelor implementate la nivelul spitalului pentru promovarea conduitei etice și include Codul de conduită etică și integritate profesională.

Codul de conduită etică și integritate profesională se va actualiza periodic pentru a ne asigura că este cât mai complet. Este responsabilitatea noastră, a fiecărui angajat al Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud, să ne asigurăm că atât comportamentul, cât și deciziile noastre reflectă valorile noastre de bază: respectul pentru oameni, respectul profesional, onestitatea, transparența și integritatea.

Acționând împreună pentru a pune în aplicare aceste valori, vom continua să facem din Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud, un spital de care să fim mândri.

Îți mulțumim pentru atenția acordată acestui material!

Manager,
Jr. Vieru Noiela Cristina

Director financiar-contabil,
Ec. Moldovan Ruxandra

Director medical,
Dr. Usvat Olimpia

Responsabil CMCSS
Oltean Adriana

INTRODUCERE

Care este scopul Codului de conduită etică și integritate profesională?

Prin intermediul acestui Cod ne propunem să oferim un ghid practic privind respectarea politicilor și reglementărilor impuse la nivelul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud, cu scopul promovării normelor de conduită etică și a integrității profesionale și dezvoltării unui climat pozitiv, de încredere, în relație cu pacienții, aparținătorii, colaboratorii și angajații Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud.

De ce este important acest document pentru tine și pentru activitatea pe care o desfășurăm în cadrul spitalului?

Codul de conduită etică și integritate profesională oferă o prezentare a conduitei dezirabile la nivelul spitalului, aplicabilă tuturor angajaților și colaboratorilor.

Respectarea prevederilor Codului de conduită etică și integritate profesională de către toți angajații este esențială, pentru:

- a proteja drepturile pacienților și angajaților;
- a proteja reputația spitalului nostru;
- a demonstra angajamentul spitalului față de populația pe care o deservește;
- a asigura respectarea legislației în vigoare, în domeniul corupției și nu numai.

Ce vei găsi în acest material?

În acest material vei găsi informații privind:

- programul spitalului pentru promovarea valorilor etice și a integrității profesionale;
- structurile din cadrul spitalului cu rol în promovarea valorilor etice;
- activitățile organizate la nivelul spitalului.
- **Codul de conduită etică și integritate profesională;**

Cum poți obține mai multe informații și cine sunt personale care te pot ajuta. Cui se adresează Codul de conduită etică și integritate profesională?

Prezentul Cod se adresează întregului personal, indiferent de forma de angajare (contract individual de muncă, contract de administrare, contract prestări servicii, contract gărzi, e.t.c.), cât și colaboratorilor, studenților sau elevilor care fac practică în spital).

Respectarea prevederilor Codului de conduită etică și integritate profesională, precum și a altor politici și proceduri la care se face referire prin intermediul prezentului material este obligatorie, toate aceste informații fiind puse la dispoziția angajaților, colaboratorilor sau practicanților prin intermediul consilierului de etică, a șefilor de structură și prin rețeaua internă (Intranet).

**Programul Spitalului de
Pneumoftiziologie Aiud pentru
promovarea conduitei etice și a
integrității profesionale**

PROGRAMUL DE PROMOVARE A VALORILOR ETICE

Care este scopul programului de promovare a conduitei etice și a integrității profesionale?

Scopul programului de promovare a valorilor etice constă în dezvoltarea unei culturi organizaționale ce integrează valorile și responsabilitățile etice asumate de către spitalul nostru, în vederea îmbunătățirii continue a calității serviciilor furnizate și dezvoltării unui climat pozitiv, de încredere, în relație cu pacienții, aparținătorii, colaboratorii și angajații Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud.

Ce presupune programul?

1. Aderarea la Codul de conduită etică și integritate profesională adoptat la nivelul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud, ca și condiție obligatorie a angajării și colaborării cu Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud.
2. Organizarea de instruiți periodice asupra Codului de conduită etică și integritate profesională, având la bază planul anual de promovare a valorilor etice, realizate de către consilierul de etică, cu sprijinul Consiliul etic.
3. Organizarea de acțiuni de informare și conștientizare cu privire la drepturile pacienților și angajaților.
4. Organizarea de sesiuni de consiliere și consultanță adresate personalului de către Consilierul de etică
5. Realizarea de analize anuale care să sprijine dezvoltarea Programului de promovare a valorilor etice.
6. Monitorizarea respectării normelor de conduită etică.

Aderarea la Codul de conduită etică și integritate profesională

Aderarea la Codul de conduită etică și integritate profesională este obligatorie pentru toți angajații Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud, indiferent de forma contractuală și pentru colaboratori, elevi, studenți, practicanți. **Aderarea la Codul de conduită etică și integritate profesională se realizează prin semnarea unei declarații de angajament, odată cu semnarea contractului de angajare sau colaborare.**

Organizarea de instruiți interne

Anual, consilierul de etică organizează instruiți cu personalul de conducere din unitatea sanitară asupra prevederilor Codului de conduită etică și integritate profesională. Ulterior, instruițile anuale ale angajaților sunt realizate de către personalul de conducere pentru fiecare structură în parte. Aceste instruiți sunt obligatorii, la final completându-se un chestionar de evaluare a cunoștințelor.

Este important să participi la instruițile care ți se adresează.

Acțiuni de informare și conștientizare asupra drepturilor pacienților și angajaților

Acțiuni de informare și conștientizare:

- realizarea de materiale informative adresate pacienților și actualizarea permanentă a acestora pentru a fi cât mai complete. Aceste materiale vor fi accesibile prin afișaj în cadrul secțiilor, în saloane și prin publicarea pe pagina web și vor conține informații privind drepturile și obligațiile pacientului, posibilitatea de semnalare a eventualelor nereguli sau a faptelor de corupție, servicii medicale oferite.
- realizarea de materiale informative adresate pacienților și angajaților privind drepturile angajaților;

- actualizarea procedurilor interne ce vizează comunicarea cu pacienții și aparținătorii, respectarea drepturilor pacienților și analiza modului de implementare ;
- la consilierul de etică și pe fiecare secție se regăsește cutia asiguratului. Pacienții pot scrie aspecte care îi mulțumesc, sau dimpotrivă îi nemulțumesc, sugestii, sau pot depune chestionarul de evaluare a satisfacției;
- consultarea angajaților cu privire la procedurile și reglementările noi, prin utilizarea mai multor metode: publicarea pe rețeaua internă (Intranet), organizarea de dezbateri cu angajații.
- la consilierul de etică se regăsește cutia angajatului. Angajații pot scrie aspecte care îi mulțumesc, sau dimpotrivă îi nemulțumesc, sugestii, sau pot depune chestionarul de evaluare a satisfacției.

Sedințe de consiliere și consultanță acordate personalului

Sedințele de consiliere/consultanță sunt acordate de către consilierul de etică la cererea angajaților. Activitatea se desfășoară cu respectarea confidențialității și anonimatului.

Consilierea/consultanța pe probleme legate de etică este o activitate ce presupune oferirea de sfaturi calificate cu privire la dileme etice specifice unui domeniu de activitate sau în ceea ce privește o latură specifică a activității celor consiliați, bazată pe comunicarea deschisă cu salariații privind preocupările acestora și problemele cu care se confruntă. Activitatea este desfășurată de către consilierul de etică. O dilemă etică este o problemă morală dificilă, care implică două sau mai multe variante de acțiune ce se exclud reciproc și sunt egale moral.

Dacă te afli într-o situație în care nu ști cum este mai bine să acționezi apelează la consilierul de etică.

Realizarea de analize anuale

Analizele anuale au ca și scop cunoașterea culturii organizaționale și a nevoilor de informare privind valorile etice și normelor de conduită. Acestea se desfășoară prin intermediul mai multor metode: aplicarea de chestionare pacienților și angajaților, discuții cu angajații și cu reprezentanți ai Asociațiilor de pacienți.

Monitorizarea respectării normelor de conduită

Consilierul de etică întocmește semestrial rapoarte de monitorizare prin intermediul cărora prezintă situațiile de abatere de normele de conduită etică, reflectate de analiza sesizărilor și a reclamațiilor. Rapoartele trimestriale de monitorizare nu vor conține numele persoanelor implicate în spețele analizate și nici un fel de informații cu caracter personal sau alte informații care pot conduce la identificarea persoanelor implicate.

Care este rolul tău ca și angajat al spitalului în implementarea acestui program?

- să citești cu atenție Codul de conduită etică și integritate profesională, regulamentele, politicile și procedurile la care face referire prezentul material;
- să aderi la Codul de conduită etică și integritate profesională și la Politica anti-mită să respecti normele de conduită prezentate în cadrul acestui Cod și în documentele la care face referire;
- să participi la instruirile obligatorii organizate în cadrul spitalului;
- să instruiesti și să sprijini participarea angajaților pe care îi ai în subordine la instruirile obligatorii;
- să reprezinți un model pentru angajații din subordine și pentru colegii tăi;
- să sprijini demersurile de realizare a cercetărilor anuale, prin completarea chestionarelor anuale adresate angajaților. Chestionarele sunt anonime, iar prelucrarea datelor se realizează strict statistic, prin numărarea persoanelor care au o părere sau alta. Nici un raport de analiză nu va conține date cu caracter personal sau informații care pot fi legate de o persoană, în conformitate cu Codul de etică al Societății Sociologilor din România;
- să soliciți sprijinul sau să adresezi întrebări ori de câte ori ai o dilemă sau ai nevoie de ajutor pentru a înțelege mai bine o anumită situație sau pentru a ști cum să acționezi într-o anumită situație.

Care sunt structurile din cadrul spitalului cu responsabilități în promovarea conduitei etice și a integrității profesionale?

CONDUCEREA SPITALULUI DE PNEUMOFTIZIOLOGIE AIUD

COMISIA DE MONITORIZARE, COORDONARE ȘI ÎNDRUMARE A IMPLEMENTĂRII ȘI DEZVOLTĂRII SISTEMULUI DE CONTROL INTERN MANAGERIAL (COMISIA DE MONITORIZARE)

CONSILIUL ETIC

CONSILIERUL DE ETICĂ

RESPONSABILUL CU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE

RESPONSABILUL DESEMNAȚ CU IMPLEMENTAREA PREVEDERILOR LEGALE PRIVIND DECLARAȚIILE DE AVERE ȘI DE INTERESE

Care este rolul conducerii spitalului?

Conducerea Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud asigură cadrul organizațional prin care facilitează cunoașterea și susținerea valorilor spitalului nostru, respectarea și aplicarea reglementărilor cu privire la etică, integritate, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție. În acest sens, având în vedere prevederile Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, Conducerea unității sanitare, prin manager și Comitetul director:

1. Sprijină și promovează, prin deciziile sale și prin puterea exemplului personal, valorile etice, integritatea personală și profesională a salariaților
2. Adoptă un cod de conduită, dezvoltă și implementează politici și proceduri privind integritatea, valorile etice, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregulilor.
3. Desemnează un Consilier de etică care să faciliteze comunicarea deschisă de către salariați a preocupărilor acestora în materie de etică și integritate și să monitorizeze respectarea normelor de conduită la nivelul entității.
4. Asigură un cadru transparent pentru semnalarea de către salariați a neregulilor și protejează salariații care semnalează nereguli de care, direct sau indirect, au cunoștință împotriva oricăror discriminări.
5. Întreprinde cercetările adecvate, în scopul elucidării celor semnalate și dispune, dacă este cazul, măsurile ce se impun.
6. Are o abordare constructivă față de controlul intern managerial, a cărui funcționare o sprijină în mod permanent.

Care este rolul Comisiei de monitorizare?

Comisia de monitorizare este o comisie care funcționează la nivelul Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud, organizată în vederea monitorizării, coordonării și îndrumării metodologice a implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial, prin decizie managerială, în conformitate cu *Ordinul Secretariatului General al Guvernului Nr. 600/2018 din 20 aprilie 2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice*.

Referitor la Programul de promovare a valorilor etice, Comisia de monitorizare are următorul rol:

1. Întocmește Programul anual de dezvoltare a controlului intern managerial, incluzând măsurile de promovare a valorilor etice
2. Analizează și dezbate rapoartele trimestriale de monitorizare.
3. Emite decizii privind dezvoltarea programului de promovare a valorilor etice.
4. Identifică funcțiile sensibile și propune măsuri de gestionare a riscurilor asociate acestora.

Care este rolul Consiliului etic?

CONSILIUL ETIC

Rolul **Consiliului etic** din cadrul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud , ce funcționează în baza Ordinului Ministerului Sănătății nr. 1502/2016 *pentru aprobarea componenței și a atribuțiilor Consiliului etic care funcționează în cadrul spitalelor publice* este de a promova integritatea la nivelul spitalului.

În acest sens, Consiliul etic:

1. Identifică și analizează situațiile ce pot constitui o vulnerabilitate etică.
2. Analizează sesizările prin care sunt semnalate încălcări ale principiilor morale sau deontologice sau încălcări ale drepturilor pacienților și angajaților, cu scopul de a determina existența unui incident de etică sau a unei vulnerabilități etice și emite avize și hotărâri privind etica medicală și organizațională.

Care este rolul Consilierului de etică?

CONSILIERUL DE ETICĂ

Rolul consilierului de etică este de a facilita comunicarea deschisă de către salariați a preocupărilor acestora în materie de etică și integritate și de a monitoriza respectarea normelor de conduită la nivelul entității.

În acest sens, atribuțiile stabilite pentru consilierul de etică sunt:

1. Revizuieste și actualizează Codul de conduita etica din cadrul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud.
2. Asigură informarea personalului spitalului cu privire la prevederile Codului de conduită etică.
3. Acordă consultanță și asistență personalului din cadrul spitalului cu privire la respectarea normelor de conduită etică, având în vedere toate domeniile abordate prin Codul de conduită etică și deontologie profesională.
4. Asigură informarea personalului privind schimbările legislative relevante din punct de vedere al conduitei etice și actualizează documentele aferente.
5. Asigură monitorizarea implementării prevederilor Codului de conduită etică și emite rapoarte semestriale privind acțiunile realizate la nivelul spitalului în vederea implementării prevederilor prezentului Cod, riscurile identificate și recomandări pentru prevenirea acestora.
6. Monitorizează depunerea, publicarea, și actualizarea declarațiilor de avere și de interese, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Sprijină șefii structurilor Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud în identificarea funcțiilor sensibile și conducerea unității sanitare, în implementarea măsurilor de control și monitorizare privind prevenirea riscurilor aferente funcțiilor sensibile.

Care este rolul responsabilului cu implementarea Strategiei Naționale Anticorupție?

RESPONSABILUL CU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE

În cadrul spitalului nostru este desemnată o persoană responsabilă cu implementarea Strategiei Naționale Anticorupție.

Responsabilul cu implementarea Strategiei Naționale Anticorupție distribuie în cadrul instituției Agenda de integritate, a planul de integritate, a inventarului măsurilor preventive a corupției și indicatorii de evaluare, a listei tipurilor de fapte care pot favoriza ori determina săvârșirea faptelor de corupție în Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud și este persoana de contact permanent cu autoritățile responsabile în monitorizarea implementării SNA 2021-2025.

Care este rolul responsabilului desemnat cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese?

RESPONSABILUL DESEMNAȚ CU IMPLEMENTAREA PREVEDERILOR LEGALE PRIVIND DECLARAȚIILE DE AVERE ȘI DE INTERESE

În cadrul spitalului nostru este desemnată o persoană responsabilă de implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese care desfășoară activități de informare și consultanță privind modul de completare și depunere a declarațiilor de avere și de interese, pune la dispoziția angajaților formularele actualizate de declarații de avere și de interese și oferă consultanță în completarea corectă și pentru depunerea în termen a acestora.

Care sunt prevederile legislative relevante în domeniu?

- Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată;
- Legea nr. 46/2003, Legea drepturilor pacientului;
- Legea nr. 53/2003-Codul muncii;
- Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările ulterioare;
- Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică;
- Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
- Legea nr. 361 din 16 decembrie 2022 privind protecția avertizorilor în interes public;
- Legea nr. 514 din 28 noiembrie 2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic;
- Legea nr. 460 din 12 noiembrie 2003 privind exercitarea profesiunilor de biochimist, biolog și chimist, înființarea, organizarea și funcționarea Ordinului Biochimistilor, Biologilor și Chimistilor în sistemul sanitar din România;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1269 din 17 decembrie 2021 privind aprobarea strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acestora;
- Hotărârea Guvernului nr. 1344/2007 privind normele de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 525/2016 pentru aprobarea Strategiei privind dezvoltarea funcției publice 2016-2020, cu modificările ulterioare;

- Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 din 20 aprilie 2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 1502/2016 pentru aprobarea componenței și a atribuțiilor Consiliului etic care funcționează în cadrul spitalelor publice.
- Hotărârea Adunării Generale Naționale a Colegiului medicilor Nr. 2/2012 din 30 martie 2012 privind adoptarea Statutului și a Codului de deontologie medicală ale Colegiului Medicilor din România.
- Hotărârea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România Nr. 2 din 9 iulie 2009 privind adoptarea Codului de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moașei și al asistentului medical din România.
- Hotărârea Colegiului Psihologilor din România Nr. 1/2018 din 24 noiembrie 2018 pentru aprobarea Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică.
- Hotărârea Colegiului Fizioterapeuților din România Nr. 6/2018 din 25 august 2018 pentru adoptarea Codului deontologic al fizioterapeutului.
- Decizia Colegiului farmaciștilor din România Nr. 2 din 15 iunie 2009 privind aprobarea Statutului Colegiului Farmaciștilor din România și a Codului deontologic al farmacistului.
- COD DEONTOLOGIC Nr. 1 din 14 decembrie 2007 Codul deontologic al profesiei de asistent social, modificat prin Hotărârea Congresului Național al Colegiului Național al Asistenților Sociali nr. 1/2012.
- Ordinul Ministerului Finanțelor Publice Nr. 252 din 3 februarie 2004 pentru aprobarea Codului privind conduita etică a auditorului intern.

Care sunt documentele interne relevante în acest domeniu?

Regulament de organizare și funcționare

Regulament intern

Codul de conduită etică și integritate profesională

Politici și proceduri de sistem și operaționale interne implementate la nivelul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud .

- Procedură de sistem privind identificarea și gestionarea funcțiilor sensibile la nivelul Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud-PO RUNOS 103-17;
- Procedură operațională privind implementarea codului de conduită etică în cadrul Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud - PO CMCSS 100-07;
- Procedură operațională privind procesul de integrare a noilor angajați și evaluarea la finalul perioadei de probă- PO RUNOS 103-10;
- Procedură de sistem privind managementul riscurilor la nivelul Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud - PS CMCSS 100-02;
- Procedură operațională privind gestionarea evenimentelor adverse și a celor cu potențial de afectare a pacientului la Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud -PO DM 210-29;
- Procedură de sistem privind Consilierea etica si respectarea normelor de conduita etica -PS CMCSS 100-08;
- Procedură de sistem privind implementarea prevederilor legale referitoare la declaratiile de avere si de interese PS CMCSS 100-07;
- Procedură de sistem privind declararea cadourilor PS RUNOS 100-06;
- Procedură operațională privind Informatii de interes public PO CMCSS 100-09;
- Alte proceduri și protocoale de sistem și operaționale aplicabile activității desfășurate de către angajați.

Cum poți să afli mai multe?

Documentele interne relevante se regăsesc în rețeaua internă. Prevederile legislative aplicabile Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud se regăsesc în rețeaua internă.

Orice întrebări privind Programul de promovare a valorilor etice, prevederile documentelor relevante, mai sus menționate pot fi adresate *consilierului de etică*.

Codul de conduită etică și intergritate profesională

CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI INTERGITATE PROFESIONALĂ

Conținut

- I. Introducere
- II. Responsabilități etice, misiunea, viziunea, valorile și obiectivele Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud
- III. Principii
- IV. Reguli generale de conduită etică
- V. Coordonarea, și controlul aplicării normelor de conduită profesională pentru personalul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud
- VI. Asigurarea transparenței în comunicarea internă și externă
- VII. Dispoziții finale

I. INTRODUCERE

Care este scopul?

Art. 1. Codul de conduită etică și integritate profesională al Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud (Codul) este proiectat pentru a contribui la îmbunătățirea calității serviciilor medicale oferite în cadrul spitalului nostru, prin stabilirea unui set de principii și reguli de conduită ce asigură respectarea drepturilor pacienților și angajaților, precum și derularea relațiilor cu pacienții și cu publicul intern și extern într-un mod etic și legal.

Prin intermediul acestui Cod, Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud își afirmă, în numele tuturor angajaților și al colaboratorilor, angajamentul de a desfășura activitățile întreprinse în vederea atingerii scopurilor și obiectivelor asumate, pe baza valorilor, principiilor și normelor morale stipulate prin prezentul Cod de conduită etică și integritate profesională. Scopul Codului este de a prezenta și de a explicita principiile etice și normele de conduită obligatorii care ghidează comportamentul nostru ca și angajați ai spitalului, având ca finalitate creșterea calității actului medical și al prestigiului spitalului nostru.

Obiective

Art. 2. Obiective:

1. Stabilirea regulilor de conduită ce modelează comportamentul dezirabil, bazat pe respectarea drepturilor pacienților și ale angajaților și, totodată, pe respectarea standardelor și a deontologiei profesionale.
2. Informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului, în exercitarea funcției.
3. Crearea unui climat de încredere.
4. Totodată, Codul urmărește să protejeze persoanele implicate în actul medical și în activitățile ce sprijină buna desfășurare a acestuia, dar și pacienții, de practici defectuoase sau abuzive.

Codul va fi supus în mod constant analizei și revizuirii, reglementările sale putând face oricând obiectul unor amendamente, revizuirii sau adăugiri viitoare, pentru a ne asigura că este cât mai complet.

Domeniul de aplicare

Art. 3. Codul de conduită etică și integritate profesională se adresează întregului personal contractual sau de conducere, precum și elevilor, practicanților, studenților și colaboratorilor instituției noastre. Prevederile acestuia sunt obligatorii, aderarea la Codul de conduită etică și integritate profesională fiind o condiție obligatorie pentru angajarea în cadrul spitalului și pentru desfășurarea oricăror activități în cadrul sau în numele Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud.

RESPONSABILITĂȚI ETICE, MISIUNEA, VIZIUNEA, VALORILE ȘI OBIECTIVELE SPITALULUI NOSTRU

II. RESPONSABILITĂȚILE ETICE, MISIUNEA, VIZIUNEA, VALORILE ȘI OBIECTIVELE SPITALULUI DE PNEUMOFTIZIOLOGIE AIUD

Art. 4. Plecând de la înțelegerea conceptului de cultură organizațională ca *sistem de valori, credințe, reguli și moduri de relaționare ce creează un mediu psiho-social particular unei instituții*, conducerea spitalului recunoaște importanța dezvoltării unei culturi organizaționale fundamentată pe integrarea în activitatea spitalului a responsabilităților etice față de pacienți, față de angajați și față de comunitate.

Responsabilitățile etice

Responsabilitățile etice asumate de spital sunt:

- Respectarea principiilor fundamentale ale serviciilor publice, și anume: eficiența în utilizarea resurselor și eficacitatea furnizării serviciilor; conformitate în respectarea legislației; echitate și nediscriminare în accesul la servicii; transparență și fiabilitate a raportărilor externe și interne.
- Gestionarea relațiilor cu pacienții și cu publicul într-un mod etic.
- Respectarea drepturilor pacienților.
- Orientarea permanentă înspre îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor medicale și acoperirea nevoilor privind îngrijirile medicale ale populației deservite.
- Orientarea permanentă înspre creșterea calității vieții profesionale a angajaților Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud.

Responsabilitățile etice ale Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud sunt parte integrantă a misiunii și viziunii asumate și împărtășite de angajații spitalului.

Misiunea

Art. 5. Misiunea Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud este de a presta un act medical de calitate, într-un mediu sigur și confortabil, astfel încât pacienții să beneficieze de cele mai bune îngrijiri.

„Respiram pentru viața, vindecarea și speranța în fiecare suflare” aceasta este misiunea noastră, a tuturor angajaților din cadrul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud.

Viziunea

Art. 6. Viziunea Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud este de a deveni un spital de prestigiu, cel mai bun furnizor de servicii medicale de specialitate din zonă, dotat cu echipamente și aparatură medicală performantă, care să contribuie la efectuarea unui act medical de calitate, la creșterea satisfacției pacienților, siguranței actului medical, siguranței pacienților și angajaților (Politica de calitate a Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud)

Obiectivele strategice în vederea îmbunătățirii calității serviciilor

- Art. 7.** În plan strategic, viziunea noastră este urmărită prin următoarele obiective de îmbunătățire a calității:
- Cunoașterea nevoilor medicale ale populației deservite și dezvoltarea permanentă a serviciilor medicale furnizate în cadrul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud .
  - Urmărirea cu primordialitate a criteriilor de performanță în activitatea unității sanitare în vederea creșterii calității serviciilor medicale.
  - Creșterea siguranței pacienților, prevenirea și limitarea infecțiilor asociate asistenței medicale.
  - Creșterea încrederii pacienților în serviciile medicale și îmbunătățirea continuă a condițiilor implicate în asigurarea satisfacției pacienților.
  - Creșterea calității vieții profesionale și îmbunătățirea continuă a condițiilor implicate în asigurarea satisfacției angajaților.
  - Optimizarea raportului cost-eficiență în activitatea Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud .
  - Asigurarea condițiilor de accesibilitate și echitate în accesul la serviciile medicale a populației deservite.

Valorile noastre

- Art. 8.** În plan etic, personalul este ghidat de valorile necesare îndeplinirii misiunii și punerii în aplicare a viziunii Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud:
- respectul pentru oameni,
  - respectul profesional,
  - onestitatea,
  - transparența și integritatea profesională.

TERMENI ȘI EXPRESII

III. TERMENI ȘI EXPRESII

Art. 9. În înțelesul prezentului cod, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

1. **Personalul/angajații**-totalitatea persoanelor din cadrul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud care prin munca lor asigură buna funcționare a spitalului. În această categorie intră: personal contractual cu contract individual de muncă, personalul care lucrează în spital pe baza unui contract de administrare, personalul care lucrează în spital pe baza unui contract de prestări servicii, colaboratori, voluntari sau studenți care fac practică în spital.
2. **Etică**-un set de reguli, principii sau moduri de gândire care încearcă să ghideze activitatea unui anumit grup.
3. **Etica în sectorul public acoperă patru mari domenii:**
  - stabilirea rolului și valorilor serviciului public, precum și a răspunderii și nivelului de autoritate și responsabilitate;
  - măsuri de prevenire a conflictelor de interese și modalități de rezolvare a acestora;
  - stabilirea regulilor (standarde) de conduită a funcționarilor publici
  - stabilirea regulilor care se referă la neregularități grave și fraudă
4. **Funcție** - ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite, în temeiul legii, în fișa postului.
5. **Funcție sensibilă**-este considerată acea funcție care prezintă un risc semnificativ de afectare a obiectivelor entității prin utilizarea necorespunzătoare a resurselor umane, materiale, financiare și informaționale sau un risc de corupție sau fraudă.
6. **Interes public** - acel interes care implică garantarea și respectarea de către spital, a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor.

7. **Interes personal** - orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către personalul contractual prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției.
8. **Conflict de interese** - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contractual contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute.
9. **Informație de interes public** - orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitatea unității sanitare, și care este stabilită astfel de către conducerea instituției, în baza prevederilor legale în vigoare, indiferent de suportul ei.
10. **Informație cu privire la date personale** - orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă.
11. **Reprezentant legal**-soțul/soția, copiii, părinții sau celelalte rude până la gradul al IV-lea ale pacientului, tutorele, precum și orice persoană cu vârsta de minimum 18 ani împliniți pe care pacientul o desemnează în acest scop prin declarație încheiată în formă autentică, care se înregistrează în Registrul național notarial de evidență a procurilor și revocărilor acestora și care va cuprinde drepturile prevăzute de lege ce pot fi exercitate de reprezentant.

PRINCIPII

IV. PRINCIPII

Art. 10. Principiile care guvernează conduita profesională a personalului spitalului nostru sunt:

1. **Prioritatea interesului public** - principiu conform căruia întreg personalul are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor specifice funcției deținute în cadrul spitalului;
2. **Asigurarea egalității de tratament a cetățenilor** - principiu conform căruia întreg personalul are îndatorirea de a aplica același regim în situații identice sau similare.
3. **Profesionalismul** - principiu conform căruia întreg personalul are îndatorirea de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate; integritate profesională și morală în toate manifestările lor, demonstrând o conduită de natură să inspire încredere.
4. **Imparțialitatea și nediscriminarea** - principiu conform căruia angajații sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției. Angajații se vor strădui permanent să evite orice formă de discriminare bazată pe cultură, etnie, naționalitate, culoare sau rasă, religie, vârstă, educație, sex sau orientare sexuală, abilități fizice sau intelectuale, statut domestic, marital sau parental sau orice altă trăsătură personală, statut, condiție sau situație în care se află o persoană.
5. **Integritatea morală și profesională** - principiu conform căruia personalului îi este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material.
6. **Libertatea gândirii și a exprimării** - principiu conform căruia personalul poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri.
7. **Cinstea și corectitudinea** - principiu conform căruia, în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul trebuie să fie de bună-credință și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu.
8. **Deschiderea și transparența**-principiu conform căruia activitățile desfășurate de către angajați în exercitarea funcțiilor lor sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor.

NORME DE CONDUITĂ ETICĂ

V. NORME DE CONDUITĂ ETICĂ

A. NORME GENERALE DE CONDUITĂ ETICĂ

Asigurarea unui serviciu de calitate

Art. 11. Asigurarea unui serviciu de calitate:

1. Personalul spitalului are obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul pacienților, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării misiunii și competențelor spitalului nostru, respectând limitele atribuțiilor stabilite prin fișa postului.
2. În exercitarea funcției, personalul spitalului are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența, pentru a câștiga și a menține încrederea pacienților în integritatea, imparțialitatea și calitatea serviciilor medicale oferite de Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud.
3. În realizarea activității, personalul are obligația de a manifesta receptivitate față de nevoile pacienților.
4. În situația în care un pacient își exprimă nemulțumirea, personalul are obligația de a aborda problema cu promptitudine, politețe și corectitudine și de a face toate eforturile pentru soluționarea problemei sau de a-l direcționa către persoanele abilitate pentru soluționarea problemei cu care se confruntă.
5. Angajații vor iniția și se vor angaja doar în acele activități profesionale pentru care au competențele atestate (prin dobândirea unor calificări, sau prin parcurgerea unor programe de formare) sau experiența necesară, străduindu-se să acționeze permanent în vederea formării și practicării la standarde cât mai înalte a competențelor deținute.
6. Atunci când în exercitarea activității, angajații constată că ajung într-un impas (de exemplu, datorită unor motive personale care interferează cu îndatoririle profesionale) sau când o situație neprevăzută se dovedește a reprezenta o depășire a limitelor de competență, ei se vor retrage din respectiva activitate. Depășirea limitelor de competență este permisă doar în situațiile de urgență vitală, în conformitate cu reglementările interne în vigoare.
7. În toate activitățile în care angajații se implică, ei au obligația de a prezenta, la solicitare, cu onestitate, domeniile de specialitate, competențele, experiența (nivelul/gradul de expertiză).
8. Personalul are obligația de a lua la cunoștință și de a respecta prevederile tuturor reglementărilor interne (politici, proceduri, protocoale, ghiduri) care reglementează modul de lucru și protecția la locul de muncă, care produc efecte asupra activității desfășurate la locul de muncă.
9. Personalul de conducere are obligația de a aduce la cunoștință angajaților prevederile tuturor reglementărilor interne (politici, proceduri, protocoale, ghiduri) care reglementează modul de lucru și protecția la locul de muncă.

Fiecare dintre noi, în calitate de angajați ai spitalului, avem obligația de a ne asigura că activitatea pe care o desfășurăm se realizează la cele mai înalte standarde de calitate posibile, în conformitate cu atribuțiile prevăzute în fișa postului și cu competențele deținute și să avem o preocupare activă pentru perfecționarea continuă a competențelor pe care le deținem și totodată, pentru îmbunătățirea calității serviciilor medicale oferite în cadrul spitalului.

Este obligatoriu ca prin conduita noastră profesională să manifestăm onestitate și transparență, să oferim informații corecte cu privire la activitatea desfășurată, în limitele de competență ale funcției deținute și să avem obligația de a nu ascunde sau deforma informațiile comunicate intern sau extern, din perspectiva obligațiilor de serviciu.

Raportarea evenimentelor adverse

Art. 12. Raportarea evenimentelor adverse

Evenimentul advers este orice situație care pune în pericol viața sau siguranța pacientului. Este considerat un eveniment prevenibil care reprezintă afectarea neintenționată și nedorită a sănătății, rănirea, îmbolnăvirea, dizabilitatea temporară sau permanentă sau chiar moartea pacientului.

Angajații spitalului care au luat la cunoștință producerea unui eveniment advers au obligația raportării acestuia în primele 24 de ore de la data producerii acestuia, conform reglementărilor interne.

Respectarea constituției și a legilor

Art. 13. Respectarea Constituției și a legii:

1. Angajații au obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția și legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.
2. Personalul trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.

Fiecare dintre noi, în calitate de angajați ai spitalului, avem obligația de a cunoaște și de a respecta, fără excepții, legislația aplicabilă domeniului nostru de activitate și activităților specifice pe care le desfășurăm. Șeful structurii și șeful ierarhic superior au obligația de a aduce la cunoștința angajatului, odată cu preluarea funcției, legislația aplicabilă, precum și reglementările interne pe care angajatul trebuie să le respecte. Modificările legislative sunt aduse la cunoștința angajaților de către șeful de structură, cu sprijinul conducerii Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud.

Loialitatea față de Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud

Loialitatea față de Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud

1. Personalul are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale spitalului.
2. Angajaților le este interzis:
  - a) Să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea, politicile și strategiile spitalului;
  - b) Să facă aprecieri în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care spitalul are calitatea de parte, dacă nu sunt abilitați în acest sens;
  - c) Să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;
  - d) Să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea, drepturile instituției sau ale unor angajați, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;
  - e) Să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice, în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva de Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud.
3. Prevederile prezentului Cod nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a personalului contractual de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii.

Art. 14. Libertatea opiniilor:

1. În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu angajații au obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud.

2. În activitatea lor angajații au obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale.
3. În exprimarea opiniilor, personalul trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

Activitatea publică

Art. 15. Activitatea publică:

1. Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură doar de către persoanele desemnate în acest sens de managerul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud
2. Angajații desemnați să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de manager.
3. În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, angajații pot participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al spitalului.

Activitatea politică

Art. 16. Activitatea politică:

În exercitarea funcției deținute, angajaților spitalului le este interzis:

1. Să afișeze în cadrul spitalului afișe sau alte materiale de campanie electorală.
2. În relațiile cu colegii, pacienții sau colaboratorii, angajații vor evita discuțiile pe teme politice și vor manifesta o atitudine respectuoasă față de opiniile politice diferite.

Cadrul relațiilor în exercitarea funcției deținute:

Art. 17. Cadrul relațiilor în exercitarea funcției deținute:

- În relațiile cu personalul din cadrul instituției precum și cu persoanele fizice sau juridice, toți angajații sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, buna-credință, corectitudine și amabilitate.
- Personalul are obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul spitalului, precum și persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției, prin:
  - întrebuintarea unor expresii jignitoare;
  - dezvăluirea aspectelor vieții private;
  - formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.

Conduita în cadrul relațiilor internaționale

Art. 18. Conduita în cadrul relațiilor internaționale:

- Personalul care reprezintă spitalul în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional are obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud.
- În deplasările în afara țării, personalul este obligat să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și să respecte legile și obiceiurile țării gazdă.

Participarea la procesul de luare a deciziilor

Art. 19. Participarea la procesul de luare al deciziilor:

1. În procesul de luare a deciziilor, angajații au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.

2. Angajații contractuali au obligația de a nu promite luarea unei decizii de către Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud, de către alți angajați ai spitalului, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor

Art. 20. Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor:

1. Angajații nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de serviciu sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor deținute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.
2. Personalul medical sau nemedical din unitățile sanitare nu are dreptul să supună pacientul nici unei forme de presiune pentru a-l determina pe acesta să îl recompenseze altfel decât prevăd reglementările de plată legale din cadrul spitalului.

Folosirea abuzivă a funcțiilor deținute

Art. 21. Folosirea abuzivă a funcțiilor deținute:

1. Personalul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud are obligația de a nu folosi atribuțiile funcției deținute în alte scopuri decât cele prevăzute de lege.
2. Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori acțiuni de control, personalul nu poate urmări obținerea de foloase sau avantaje în interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.
3. Angajații au obligația de a nu interveni sau influența vreo anchetă de orice natură, din cadrul instituției sau din afara acesteia, în considerarea funcției pe care o dețin.
4. Angajații au obligația de a nu impune altor angajați să se înscrie în organizații sau asociații, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promițându-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Utilizarea resurselor publice

Art. 22. Utilizarea resurselor publice:

1. Personalul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud este obligat să asigure ocrotirea proprietății publice și private a spitalului, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar. Personalul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud are obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând instituției numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.
2. Personalul trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care îi revin, folosirea utilă și eficientă a resurselor, în conformitate cu prevederile legale.
3. Personalului care desfășoară activități publicistice în interes personal sau activități didactice îi este interzis să folosească timpul de lucru ori logistica autorității spitalului pentru realizarea acestora, fără aprobarea conducerii unității.

RELATIA CU PACIENȚII ȘI APARTINĂTORII

Informarea pacientului

B. RELATIA CU PACIENȚII ȘI APARTINĂTORII

Art. 23. Informarea pacientului

1. Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud asigură cadrul de respectare a drepturilor pacienților privind informarea, facilitând accesul acestora la informații cu privire la serviciile medicale disponibile, precum și la modul de a le utiliza, prin actualizarea constantă a paginii web a spitalului, precum și prin ghidul pacientului.

2. Personalul din cadrul spitalului are obligația purtării ecusonului pe care este menționat atât numele, cât și funcția în cadrul spitalului, în vederea respectării dreptului pacienților de a fi informați asupra identității și statutului profesional al furnizorilor de servicii de sănătate.
3. Drepturile, precum și regulile pe care pacienții internați trebuie să le respecte pe parcursul internării, sunt afișate într-un mod vizibil în fiecare salon.
4. Medicul curant are obligația informării pacientului asupra stării sale de sănătate, a intervențiilor medicale propuse, a riscurilor potențiale ale fiecărei proceduri, a alternativelor existente la procedurile propuse, inclusiv asupra riscurilor neefectuării tratamentului și nerespectării recomandărilor medicale, precum și cu privire la diagnostic și prognostic, într-un limbaj respectuos, clar, cu minimalizarea terminologiei de specialitate.
5. Cu cât actul medical preconizat este mai complex și mai riscant, cu atât informarea pacientului cu privire la riscurile și alternativele posibile trebuie să fie mai amplă.
6. Diagnosticul grav, trebuie adus la cunoștința pacientului cu prudență și tact, ținând-se cont de starea psihică a acestuia.
7. Personalul medical are obligația de a adresa solicitarea unui translator, în cel mai scurt timp, în cazul unor pacienți nevorbitori de limbă română sau alte situații.
8. În cazul în care sunt întocmite documente medicale, persoana la care se referă documentul emis, trebuie informată cu privire la conținutul acestuia.
9. Personalul medical trebuie să respecte dreptul de decizie al pacientului, fără a-i impune convingerile personale și fără a exercita presiuni psihice asupra acestuia.
10. Diagnosticul va fi comunicat familiei doar cu consimțământul pacientului.
11. În cazul în care pacientul declară că nu mai dorește să fie informat deoarece informațiile prezentate de către medic i-ar cauza suferință, personalul medical are obligația de a respecta această solicitare. În acest caz, pot fi informați unii membri ai familiei pacientului, conform indicațiilor acestuia.
12. Personalul medical sau nemedical cu atribuții în întocmirea, gestionarea sau eliberarea documentelor medicale are responsabilitatea de a respecta întocmai politicile și procedurile interne.

Respectarea confidențialității și a secretului profesional

Art. 24. Confidențialitatea și secretul medical

1. Întreg personalul spitalului are obligația de a respecta confidențialitatea datelor cu caracter personal pe care le colectează sau le prelucrează, prin natura activității desfășurate, în acest sens semnând un acord de confidențialitate odată cu angajarea în cadrul spitalului.
2. Personalul medical sau nemedical are obligația de a nu divulga informații referitoare la starea de sănătate fizică și psihică sau alte aspecte intime ale vieții personale ale pacienților, cu excepția situațiilor prevăzute de lege.
3. Secretul medical reprezintă obligația personalului medical de a nu divulga unor terțe persoane informația cunoscută în cadrul activității sale profesionale fără acordul pacientului, cu excepția situațiilor când aceasta este solicitată de către organele judiciare sau pacientul prezintă un pericol pentru societate, pentru alte persoane sau pentru sine însuși.
4. Divulgarea informației cu caracter personal, în cazurile de excepție menționate, trebuie să se facă cu precauție, fără a aduce prejudicii morale pacientului, cu maxim respect pentru demnitatea acestuia.
5. Personalul nu are dreptul de a accesa și folosi informații cu caracter personal ale pacienților, colectate sau prelucrate de către Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud, dacă nu este implicat în prelucrarea acestor date prin atribuțiile din fișa postului. În acest sens, spitalul are obligația de a limita drepturile de acces la date cu caracter personal în conformitate cu atribuțiile din fișa postului și operațiunile la care angajații sunt autorizați să participe.

Consimțământul informat al pacientului

Art. 25. Consimțământul informat

1. Obținerea consimțământului informat, în scris, al pacientului sau al reprezentantului legal al pacientului privind tratamentul necesar este o obligativitate la nivelul tuturor secțiilor spitalului, prevăzută în Regulamentul de organizare și funcționare al Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud, prin care spitalul asigură respectarea dreptului pacientului la informația medicală medicală și la exprimarea propriei voințe.
2. Consimțământul este valid doar dacă pacientul este lucid și are discernământ, fiind capabil să reproducă corect informația privind starea sănătății.
3. În situația pacienților minori sau a persoanelor fizice incapabile sau cu capacitate de exercițiu restrânsă sau limitată, consimțământul va fi exprimat de tutore sau de un alt reprezentant legal.
4. Consimțământul va fi acceptat doar după informarea deplină a pacientului sau a reprezentantului legal cu privire la diagnostic, alternativele terapeutice, riscurile și avantajele acestora.
5. Personalul medical cu atribuții în acest sens are obligația de a se asigura de consimțământul informat neechivoc al pacientului, conform reglementărilor în vigoare.
6. Când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență, personalul medical are dreptul să deducă acordul pacientului dintr-o exprimare anterioară a voinței acestuia. În aceste situații, personalul medical poate consulta familia apropiată.
7. În cazul în care pacientul necesită o intervenție medicală de urgență, consimțământul reprezentantului legal nu mai este necesar.
8. În cazul în care se cere consimțământul reprezentantului legal, personalul medical are obligația de a implica pacientul în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere.
9. În cazul în care personalul medical va stabili că decizia reprezentantului legal nu este în interesul pacientului, se va apela la constituirea unei comisii de arbitraj de specialitate pentru a evalua cazul și a lua decizia, considerând drept un imperativ primar binele pacientului.
10. Consimțământul pacientului este obligatoriu pentru recoltarea, păstrarea, folosirea, distrugerea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord.
11. Consimțământul pacientului este obligatoriu în cazul participării sale în învățământul medical clinic și la cercetarea științifică. Nu pot fi folosite pentru cercetare științifică persoanele care nu sunt capabile să își exprime voința, cu excepția obținerii consimțământului de la reprezentantul legal și dacă cercetarea este făcută și în interesul pacientului.
12. Pacientul nu poate fi fotografiat sau filmat într-o unitate medicală fără consimțământul său, cu excepția cazurilor în care imaginile sunt necesare diagnosticului sau tratamentului și evitării suspectării unei culpe medicale.

Accesul pacienților la servicii medicale

Art. 26. Accesul la servicii medicale

1. Intervențiile medicale asupra pacientului sunt efectuate în limitele de competență ale spitalului, în funcție de condițiile de dotare necesare și personal acreditat, exceptându-se cazurile de urgență apărute în situații extreme.
2. În furnizarea serviciilor medicale personalul medical are obligația respectării limitelor de competență, cu excepția situațiilor de urgență apărute în situații extreme, unde se va acționa conform prevederilor reglementărilor interne.
3. Personalul medical are obligația de a respecta dreptul pacientului la o a doua opinie medicală, de la personal medical din cadrul spitalului sau din afara spitalului, acționând conform reglementărilor interne în vigoare.
4. Totodată, în cazurile complexe la nivelul spitalului este organizată o comisie multidisciplinară de analiză a cazurilor complexe, formată din medici de specialități diferite având ca și responsabilități:
  1. Analiza cazurilor complexe, stabilite ca atare de către medicul curant.
  2. Definirea diagnosticului principal și a diagnosticilor secundare ale pacientului respectiv.

3. Agrearea unui plan terapeutic.
4. Monitorizarea evoluției și ajustarea tratamentului în funcție de informațiile suplimentare primite pe parcursul spitalizării.
5. În cazurile sociale, prin intermediul asistentului social al spitalului se asigură colaborarea cu instituțiile abilitate, pentru a asigura accesul pacientului la servicii comunitare, după externare, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

Colaborarea cu familia și aparținătorii

Art. 27. Colaborarea și comunicarea cu familia și aparținătorii

1. Dreptul pacientului de a beneficia de sprijinul familiei, al prietenilor, de suport spiritual și de sfaturi pe tot parcursul îngrijirilor medicale, este asigurat astfel:
  - Programul de vizită este comunicat prin afișarea pe pagina web a spitalului și la nivelul fiecărei secții.
  - Personalul medical are obligația de a respecta dreptul aparținătorilor de a vizita pacientul în timpul programului de vizită, în condițiile impuse de regulamentul de ordine interioară adresat pacienților și aparținătorilor, publicat pe pagina web a spitalului și la intrarea în fiecare secție.
  - În cazurile deosebite, pacientul poate avea dreptul de a fi însoțit de un aparținător pe tot parcursul internării în cadrul spitalului, biletul de voie fiind eliberat de către medical curant cu avizul medicului șef secție.
  - Personalul medical are obligația de a solicita aparținătorilor să părăsească salonul în timpul programului de curățenie și dezinfecție, pe durata administrării tratamentului, în timpul efectuării toaletei pacienților și la vizita medicului, pentru a asigura astfel, dreptul la îngrijiri în condiții de intimitate și confidențialitatea informațiilor medicale pentru toți pacienții din salon, precum și buna desfășurare a actului medical.
2. Personalul medical are obligația de a informa familia pacientului, astfel:
  - Pe parcursul internării, pacientul are dreptul de a își exprima acordul privind informarea familiei cu privire la starea sa medicală și poate desemna o persoană care să aibă acces la informațiile și documentele sale medicale, inclusiv după externarea din spital, facilitând în acest sens accesul la continuitatea îngrijirilor, cu respectarea dreptului la confidențialitatea informațiilor.
  - Personalul cu atribuții în acest sens are obligația de a se asigura de acordul pacientului neechivoc privind comunicarea datelor sale medicale către o terță persoană, conform reglementărilor interne în vigoare.
  - În cazul în care starea de sănătate a pacientului nu permite exprimarea voinței privind comunicarea informațiilor și documentelor sale medicale, personalul medical are dreptul de a comunica cu membrul familiei care îngrijește pacientului, oferindu-i informațiile și documentele necesare pentru a asigura continuitatea îngrijirilor pacientului, în conformitate cu reglementările interne și limitele de competență privind comunicarea cu pacienții și aparținătorii.
  - În situații incerte din punct de vedere juridic, social sau de altă natură nemedicală, personalul medical este obligat să solicite opinia conducerii spitalului, privind comunicarea datelor cu caracter personal.
3. Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud se preocupă de stabilirea premiselor pentru asigurarea continuității asistenței medicale până la ameliorarea stării sale de sănătate a pacientului sau până la vindecare.
4. În acest sens, pentru asigurarea continuității îngrijirilor, personalul medical este obligat ca la externare să comunice toate datele medicale necesare, precum și recomandările privind asistența medicală și îngrijirile, inclusiv în scris, prin intermediul documentelor medicale comunicate la externare.
5. Comunicarea datelor și a documentelor medicale către furnizori de servicii medicale acreditați, în a căror îngrijire se află pacientul, se poate realiza fără consimțământul acestuia.
6. Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud pune la dispoziția pacientului toate informațiile privind furnizorii de servicii medicale din județ, care pot asigura continuitatea îngrijirilor medicale pe pagina de web.

Respectarea planurilor de acțiune în situații de urgență

Art. 28. Respectarea planului de acțiune pentru situații de urgență

1. La nivelul Spitalului Pneumoftiziologie Aiud este dezvoltat un plan de acțiune pentru situații de criză și de urgență-**Planul Alb**. Personalul are obligația de a lua la cunoștință prevederile acestuia și de a răspunde conform responsabilităților desemnate în situații de criză sau de urgență.
2. Oricând apar probleme legate de serviciile furnizate și condițiile de acordare a acestora ce pot afecta siguranța angajaților și a pacienților, personalul are obligația să ia legătura imediat cu conducerea secției/compartimentului/serviciului.

Respectul pentru mediu

Art. 29. Respectul pentru mediu

Personalul are obligația de a acționa manifestând respect pentru mediu și având în vedere diminuarea impactului negativ al activității desfășurate asupra mediului.

Respectarea Codului deontologic

Art. 30. Respectarea Codului deontologic specific profesiei

1. În exercitarea funcției, personalul are obligația respectării codului deontologic specific profesiei practice, reglementat de organizațiile profesionale.
2. Personalul de conducere sau persoanele desemnate de către aceștia au obligația de a instrui anual angajații din subordine cu privire la prevederile codurilor deontologice specifice fiecărei profesii.

CODUL DE DEONTOLOGIE MEDICALĂ

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

Domeniul de aplicare

(1) Prevederile prezentului cod de deontologie medicală (Cod) sunt obligatorii pentru toți medicii care sunt membri ai Colegiului Medicilor din România (CMR), precum și pentru medicii care au dreptul de a presta, temporar sau ocazional, servicii medicale pe teritoriul României.

(2) Medicul se va asigura că sunt respectate principiile etice care stau la baza cercetării medicale, prevederile din Declarația de la Helsinki, din Convenția de la Oviedo și Regulamentul European nr. 536/2014 privind studiile clinice intervenționale cu medicamente de uz uman, precum și că există avizul organismului de reglementare a aspectelor etice de la nivel local sau național, după caz.

(3) CMR și colegiile teritoriale au obligația de a monitoriza și de a lua măsuri pentru asigurarea respectării prevederilor prezentului cod.

Articolul 2

Comportamentul medicului în societate

Medicul are obligația de a menține permanent o conduită demnă și responsabilă în societate, păstrând o stare fizică și psihică adecvată exercitării profesiei. Este interzis orice comportament sau atitudine care ar putea afecta capacitatea de judecată profesională sau prestigiul profesiei medicale, indiferent de contextul în care acestea se manifestă.

Articolul 3

Definiții

În înțelesul prezentului cod, următoarele noțiuni sunt definite astfel:

- a) diligență – standard de conduită al medicului, constând în exercitarea profesiei cu responsabilitate, atenție, profesionalism și prudență, fără obligația de a garanta vindecarea pacientului;
- b) clauză de conștiință – dreptul medicului de a refuza un act profesional contrar convingerilor sale morale, religioase sau etice, fără a pune în pericol viața ori sănătatea pacientului, fără a încălca prevederile legale aplicabile și drepturile pacientului, cu condiția asigurării continuității îngrijirilor medicale.

Capitolul II

Principii fundamentale ale exercitării profesiei de medic

Articolul 4

Scopul și rolul profesiei medicale

Întreaga activitate profesională a medicului este dedicată apărării vieții, sănătății și integrității fizice și psihice ale ființei umane.

Articolul 5

Nediscriminarea

Actul profesional și întreaga activitate a medicului se vor exercita fără discriminare.

Articolul 6

Respectarea demnității ființei umane

(1) În toate situațiile, actul medical, în orice formă sau modalitate s-ar desfășura, se va face cu respectarea demnității umane ca valoare fundamentală.

(2) Respectul trebuie să continue și după decesul pacientului.

Articolul 7

Primordialitatea interesului și a binelui ființei umane

În deciziile sale profesionale, medicul trebuie să se asigure că viața, sănătatea, integritatea fizică și psihică ale pacientului primează în raport cu interesul societății sau al științei.

Articolul 8

Obligația respectării normelor profesionale și de conduită

(1) Medicul trebuie să depună diligențele și să se asigure că deciziile profesionale și intervențiile medico-chirurgicale realizate respectă normele profesionale și de conduită medicală.

(2) Medicul este obligat să respecte principiul practicării medicinei bazate pe dovezi.

Articolul 9

Caracterul liberal al profesiei medicale și independența profesională

(1) Medicul își apără independența profesională și respinge orice ingerință în decizia profesională din rațiuni de rentabilitate economică sau de ordin administrativ.

(2) Medicul va depune diligențe pentru a optimiza din punct de vedere medical modul de alocare a resurselor disponibile pentru pacienții săi, pe criterii juste, echitabile și prudente.

(3) Medicul are dreptul și obligația de a refuza orice dispoziție administrativă care contravine standardelor medicale, bunelor practici sau siguranței pacientului, fără a putea fi sancționat pentru acest refuz justificat.

(4) Medicul are libertatea de a lua deciziile cu caracter medical pe care le consideră necesare pentru prevenția bolilor, diagnosticarea și tratarea pacientului, în limitele legii, în acord cu resursele disponibile, standardele de bună practică, ghidurile, protocoalele și procedurile operaționale aprobate.

(5) În momentul încheierii unui contract având ca obiect activitatea profesională, medicul se va asigura că prevederile contractuale nu aduc atingere independenței sale profesionale, calității actului medical, legii sau normelor deontologice din prezentul cod.

Articolul 10

Exercițiul profesiei medicale și caracterul necomercial al actului medical

(1) Profesia medicală nu poate fi practică exclusiv ca o afacere/activitate comercială.

(2) Exercițarea profesiei medicale are un caracter științific, umanitar și etic, fiind orientată spre interesul pacientului, și nu urmărește doar obținerea unui câștig financiar ca scop principal.

(3) Sunt interzise comportamentele care denaturează relația medicală în una comercială.

Articolul 11

Caracterul relației medic-pacient

Relația medic-pacient este exclusiv profesională și are la bază competența medicului și respectarea de către pacient a recomandărilor medicale, în urma consimțământului informat.

Articolul 12

Obligația diligenței de mijloace

(1) Medicul își dedică întreaga știință și pricepere sănătății pacientului său.

(2) Medicul va depune diligențe pentru a maximiza beneficiul medical pentru pacient, în funcție de situația medicală a acestuia, competența medicului curant și de resursele disponibile.

(3) Medicul are obligația să facă demersurile necesare și posibile pentru a facilita transferul către altă unitate medicală, atunci când consideră că este în beneficiul pacientului.

(4) Medicul nu garantează niciodată rezultatul actului medical.

Articolul 13

Principiul specializării profesionale

(1) Medicul își exercită profesia potrivit specialității și competențelor sale dobândite și atestate conform legii.

(2) În cazul unor urgențe medico-chirurgicale amenințătoare de viață, medicul își poate depăși competența, indiferent de specialitate, până când un cadru medical cu specializare adecvată preia îngrijirea bolnavului.

(3) Medicului îi este interzis să exprime opinii negative despre actul medical efectuat anterior de un confrate, cu excepția situațiilor în care este solicitat să exprime o opinie de specialitate în condițiile legii.

Articolul 14

Principiul medicinei bazate pe dovezi științifice

Medicii au obligația de a respecta principiul medicinei bazate pe dovezi științifice, precum și de a promova opinii și mesaje medicale fundamentate pe dovezi științifice, pe adevăr științific verificabil, general acceptate și susținute de comunitatea medicală academică modernă, în conformitate cu legislația în vigoare, în limitele specialității și competențelor medicale deținute.

Capitolul III

Reguli generale de comportament în activitatea medicală

Articolul 15

Respectul față de confracți

(1) Medicul își va respecta confracții în toate împrejurările, având un comportament colegial și profesional.

(2) Denigrarea sau subminarea publică a colegilor este incompatibilă cu demnitatea profesiei medicale și constituie faptă nedeontologică.

Articolul 16

Comportamentul profesional și etic

(1) Medicul trebuie să fie un model de comportament profesional și etic, fiind în permanență preocupat de creșterea nivelului său profesional, a autorității și prestigiului profesiei medicale.

(2) Medicul are obligația să își actualizeze permanent cunoștințele și pregătirea medicală, prin educație medicală continuă acreditată.

(3) Medicul va depune diligențe pentru a-și desfășura activitatea profesională într-o manieră responsabilă pentru sănătatea publică.

(4) Medicul are datoria de a aduce la cunoștința organelor competente orice situație medicală de care află și care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.

(5) Medicul are datoria de a optimiza beneficiul terapeutic raportat la riscurile procedurilor medicale și de a nu expune pacientul unui risc nejustificat.

(6) Medicul are datoria să respecte membrii comunității medicale.

(7) Medicul cu atribuții de control și evaluare a activității unui confrate nu poate oferi opinii sau asistență medicală de specialitate pacienților medicului controlat sau evaluat și are obligația de a păstra confidențialitatea datelor la care a primit acces.

(8) Medicul are obligația de a fi prudent atunci când se exprimă public asupra informațiilor medicale, asigurându-se că afirmațiile pe care le face în legătură cu acestea sunt susținute de dovezi științifice.

(9) Medicul nu va profita de pacientul său sau de familia acestuia din punct de vedere financiar, profesional, social.

(10) Angajarea medicului într-o relație intimă cu pacientul atât timp cât relația medic-pacient este în desfășurare constituie faptă nedeontologică.

(11) Medicul nu poate accepta niciun fel de avantaje materiale sau morale pentru îndrumarea pacienților către alt coleg medic sau către o unitate sanitară publică sau privată.

(12) Medicul nu poate să amâne un tratament, să refuze o metodă de diagnostic sau orice alt serviciu medical (inclusiv terapeutic) în sistemul public sau privat, sub motivul invocării nejustificate a lipsurilor materiale sau de altă natură, și să îndrepte pacientul către altă structură medicală unde medicul sau afinii săi până la gradul IV au un interes patrimonial sau nepatrimonial.

(13) Cazurile de urgență majoră și urgență vitală care sunt transferate către altă structură medicală, sub motivul lipsurilor materiale sau de altă natură, trebuie raportate structurii de control etic local, constituită conform legii la nivelul unității sanitare.

(14) Medicul trebuie să evite inducerea în eroare a publicului sub orice formă prin care și-ar putea atribui în mod fals primatul asupra unor tehnici/proceduri la nivel regional/național/ internațional.

Articolul 17

Limitele angajamentului profesional

(1) Cu excepția situațiilor de urgențe medico-chirurgicale amenințatoare de viață, angajamentul profesional al medicului nu poate depăși specialitatea și competențele sale dobândite și atestate conform legii, capacitatea tehnică și dotarea materială ale unității sanitare. În aceste situații, medicul are obligația de a îndruma pacientul către alți medici sau alte unități sanitare pentru acordarea îngrijirilor medicale adecvate.

(2) În relația medic-pacient medicul are datoria de a informa de la început pacientul despre natura și limitele angajamentului său profesional, urmând ca pe parcursul actului medical să informeze pacientul despre afecțiunea curentă, comorbiditățile existente, planul de tratament și recuperare.

(3) Medicul are obligația de a acorda îngrijiri medicale pacienților, fără a-și pune în pericol propria siguranță.

Articolul 18

Diligența de informare

Medicul va depune diligențe ca pacientul sau reprezentantul său legal să primească informații corecte, fundamentate științific, să înțeleagă informațiile medicale primite, natura și limitele relației medic-pacient și ale serviciilor medicale pe care pacientul urmează să le primească.

Articolul 19

Colaborarea cu alți profesioniști din domeniul sănătății

(1) Interacțiunile profesionale ale medicului cu alți medici sau profesioniști din domeniul sănătății trebuie să fie bazate pe colaborare, sprijin și respect reciproc, toleranță și nediscriminare.

(2) Medicul care îndrumă pacientul către un confrate are datoria de a-i pune la dispoziție acestuia toate datele medicale de care dispune.

(3) Medicul curant poate să ia în considerare recomandările altor confrăți referitoare la pacient, păstrându-și în același timp independența profesională.

(4) Comunicarea interdisciplinară trebuie să fie clară, completă și promptă, asigurând continuitatea și coerența actului medical.

Articolul 20

Consultul în echipă

(1) Medicul curant poate solicita, în beneficiul pacientului, consultul în echipă, urmând ca pacientul sau reprezentantul său legal să fie informat cu privire la opiniile medicale exprimate. Decizia finală aparține medicului curant.

(2) În situația în care pacientul este evaluat de către o comisie medicală, responsabilitatea profesională revine în egală măsură tuturor membrilor comisiei.

Articolul 21

Dreptul la o a doua opinie medicală

Medicul curant are datoria de a respecta dreptul pacientului la o a doua opinie medicală.

Articolul 22

Circumstanțe care pot afecta independența profesională

(1) Medicul are datoria de a evita circumstanțele care aduc atingere independenței sale profesionale.

(2) Circumstanțele, potențiale sau reale, de natură a afecta independența profesională a medicului pot fi:

a) acceptarea situațiilor care pot afecta îngrijirile medicale acordate pacientului și necomunicarea acestora către structurile responsabile de corectarea lor;

b) orice înțelegere efectuată între medici, între medic și farmacist, între medic și personalul mediu sau auxiliar, între medic și orice persoane fizice sau juridice în scopul obținerii de avantaje patrimoniale și nepatrimoniale de către medic sau de către afiii săi până la gradul IV.

Articolul 23

Refuzul acordării serviciilor medicale

(1) Cu excepția situațiilor de urgențe medico-chirurgicale amenințatoare de viață, medicul poate refuza relația cu un pacient sau acordarea îngrijirilor medicale în următoarele situații:

- a) dacă aceasta este de natură să îi afecteze independența profesională, imaginea sau nu este conformă cu exercitarea profesiei;
- b) dacă un pacient sau aparținătorii acestuia sunt agresivi verbal și/sau fizic;
- c) dacă pacientul manifestă o atitudine ostilă și/sau ireverențioasă față de medic;
- d) dacă i se solicită efectuarea unui act medical neconform cu valorile sale morale, pe baza clauzei de conștiință declarate anual în scris la colegiul teritorial, recomandând pacientului adresarea către un alt medic;
- e) dacă pacientul sau reprezentantul său legal solicită efectuarea de acte medicale ilicite sau contrare principiilor etice.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1) medicul îi va explica pacientului sau reprezentantului său legal motivele refuzului.

(3) Cu excepția situațiilor de urgențe medico-chirurgicale amenințatoare de viață, medicul poate refuza preluarea unui pacient nou doar în situațiile în care capacitatea sa profesională este depășită, iar acest lucru ar afecta calitatea îngrijirii. Decizia trebuie să fie justificată medical și profesional, nu subiectiv sau arbitrar.

(4) Refuzul trebuie exprimat într-un mod respectuos, fără discriminare, și justificat corespunzător. Ori de câte ori este

posibil, medicul va sprijini pacientul în identificarea unei alternative rezonabile pentru preluarea în îngrijire.

Articolul 24

Practica independentă a profesiei medicale

(1) Medicii cu practică independentă au obligația de a afișa tarifele aplicate.

(2) Tarifele sunt stabilite de fiecare medic, cu excepția serviciilor medicale furnizate în baza unui contract.

(3) Perceperea unor onorarii de succes de către medicii cu practică independentă este interzisă.

(4) Medicul cu practică independentă poate refuza să presteze servicii medicale în cazul neachitării costurilor aferente, cu excepția urgențelor medico-chirurgicale amenințatoare de viață.

Capitolul IV **Consimțământul informat**

Articolul 25

Acordarea și retragerea consimțământului

(1) Cu excepția situațiilor prevăzute de lege, orice intervenție medicală se poate efectua numai după ce pacientul și-a exprimat consimțământul informat în cunoștință de cauză.

(2) Pacientul își poate retrage oricând consimțământul informat acordat anterior, până la finalizarea procedurilor. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, în condiții de siguranță, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului și devin responsabilitatea acestuia.

(3) Dispozițiile privind retragerea consimțământului sunt valabile și în ceea ce privește consimțământul exprimat de o altă persoană decât pacientul, în condițiile legii.

Articolul 26

Consimțământul în cazul minorilor

(1) În cazul unei intervenții medicale asupra unui pacient minor, consimțământul pentru efectuarea acesteia se obține de la reprezentantul său legal, care declară în scris, pe propria răspundere, că deține această calitate, cu excepția situațiilor de urgență medico-chirurgicală amenințatoare de viață.

(2) În funcție de capacitatea sa de înțelegere, pacientul minor trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziilor medicale.

(3) Vârsta legală pentru exprimarea consimțământului informat este de 18 ani.

(4) Minorii își pot exprima consimțământul în absența părinților sau a reprezentantului legal în următoarele cazuri:

a) situații de urgență, când părinții sau reprezentantul legal nu pot fi contactați, iar minorul are capacitatea de a înțelege situația medicală în care se află;

b) situații medicale legate de diagnosticul și/sau tratamentul patologiilor sexuale și reproductive, la solicitarea expresă a minorului în vârstă de peste 16 ani.

Articolul 27

Consimțământul în cazul persoanelor fără capacitatea de a consimți

(1) În cazul în care pacientul major nu are capacitatea de a consimți la o intervenție medicală, aceasta se poate efectua doar cu consimțământul reprezentantului său legal, cu excepția situațiilor de urgență medico-chirurgicală amenințătoare de viață.

(2) Pacientul fără capacitate de a consimți trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziilor medicale.

Articolul 28

Informarea în vederea obținerii consimțământului informat

(1) Medicul are datoria de a furniza pacientului sau, după caz, reprezentantului său legal informațiile medicale relevante în vederea obținerii consimțământului informat.

(2) Informațiile și modalitatea de furnizare a acestora trebuie să fie adaptate nivelului de înțelegere al pacientului sau, după caz, al reprezentantului său legal.

Articolul 29

Consimțământul informat în situații de urgență

(1) În situațiile de urgență medico-chirurgicală în care pacientul nu își poate exprima consimțământul informat acesta va fi solicitat unui reprezentant legal, numit, sau rudei celei mai apropiate disponibile, conform prevederilor legale.

(2) Atunci când consimțământul informat nu poate fi obținut conform legii, de la pacient sau de la reprezentantul legal al acestuia, medicul va soluționa urgența medico-chirurgicală fără a avea consimțământul informat semnat.

Capitolul V

Secretul profesional și accesul la datele medicale

Articolul 30

Secretul profesional

Medicul are obligația de a păstra secretul profesional și de a acționa în acord cu dreptul legal al fiecărei persoane la respectarea vieții sale private, atât în timpul desfășurării activității medicale, cât și în afara acesteia, în limitele legii.

Articolul 31

Limitele obligației de păstrare a secretului profesional

(1) Obligația medicului de a păstra secretul profesional este opozabilă față de terți, cu excepția situațiilor prevăzute de lege sau la solicitarea pacientului, cu acordul scris al acestuia.

(2) Obligația medicului de a păstra secretul profesional persistă și după ce persoana respectivă a încetat să îi fie pacient sau a decedat, cu excepția situațiilor prevăzute de lege.

Articolul 32

Transmiterea datelor referitoare la sănătatea persoanei

Medicul are obligația de a transmite informația medicală cu respectarea prevederilor prezentului cod și a legislației în vigoare.

Capitolul VI

Situații speciale în exercitarea profesiei de medic

Articolul 33

Medicina de catastrofă

(1) Medicina de catastrofă se referă la situații de urgență de sănătate publică ca urmare a unor epidemii, pandemii, catastrofe, dezastre naturale, accidente cu victime multiple sau a unui război.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1) medicul poate fi pus în situația de a acționa în condițiile unor lipsuri de personal, mijloace materiale și infrastructură, care nu pot fi suplinite corespunzător și nici corectate în timp util.

(3) În situații de catastrofă medicul nu este responsabil pentru consecințele nefavorabile asupra pacientului, atât timp cât a depus diligențe pentru a salva viața sau integritatea fizică sau psihică a pacientului, raportat la dotările materiale disponibile, specialitatea și competențele medicale dobândite.

Articolul 34

Medicina la sfârșitul vieții

(1) În cazul pacienților la finalul vieții, medicul, în limitele competențelor sale, are datoria de a asigura îngrijiri terminale și paliative fără discriminare pe criterii de vârstă, de diagnostic și prognostic infaust, în conformitate cu prevederile Ghidului Consiliului European privind îngrijirile la sfârșitul vieții și cu legislația în vigoare.

(2) Sunt interzise tratamentele inumane sau degradante, precum și cele care produc un nivel de suferință nejustificat.

Articolul 35

Telemedicina

(1) Practicarea telemedicinii se va face cu respectarea legislației în vigoare.

(2) Atunci când medicul consideră că actul medical la distanță nu este în beneficiul pacientului are datoria de a recomanda acestuia deplasarea la o unitate medicală sau contactarea serviciului de urgență, după caz.

(3) Medicul trebuie să informeze pacientul despre beneficiile și limitele primirii de îngrijiri medicale la distanță, să obțină consimțământul informat al pacientului și să se asigure că este respectată confidențialitatea.

(4) Medicul are obligația de a documenta actul medical realizat prin telemedicină și de a respecta aceleași standarde profesionale aplicabile și de confidențialitate ca în cazul consultației acordate într-o unitate medicală.

Articolul 36

Folosirea inteligenței artificiale în practica medicală

(1) Medicul poate utiliza inteligența artificială, cu respectarea prevederilor legale.

(2) Utilizarea inteligenței artificiale în deciziile medicale nu poate substitui raționamentul clinic al medicului și nu poate declina sau exonera responsabilitatea medicului.

Capitolul VII

Cerințe la întocmirea documentelor medicale

Articolul 37

Conformitatea documentelor cu realitatea medicală

(1) Orice activitate medicală se va consemna în documente adecvate înregistrării activității respective și se va finaliza cu un înscris medical.

(2) Documentele eliberate de medic persoanelor fizice și juridice îndreptățite vor conține doar date medicale care atestă realitatea medicală, așa cum rezultă din informațiile pe care medicul le deține în mod legal, asumate sub semnătură olografă sau semnătură electronică extinsă.

Capitolul VIII

Relațiile colegiale

Articolul 38

Semnalarea erorilor profesionale

(1) Medicul care ia cunoștință despre aspecte care, în opinia sa, ar putea constitui erori profesionale săvârșite de un confrate își va informa verbal sau în scris confratele.

(2) Dacă eroarea nu este corectată ori apreciază că nu s-au întreprins toate măsurile adecvate situației, medicul va sesiza colegiul teritorial al medicilor, fără a face publice informațiile.

Articolul 39

Primordialitatea concilierii

În orice situație litigioasă ori divergență în activitatea profesională cu un alt membru al colegiului, înaintea oricărui demers public, este obligatorie procedura de conciliere din cadrul comisiilor de litigii organizate la colegiile teritoriale ale medicilor.

Articolul 40

Obligația de sprijin reciproc și de loialitate

(1) În toate situațiile și împrejurările legate de exercitarea obligațiilor profesionale medicii își vor acorda sprijin reciproc și vor acționa cu loialitate unul față de celălalt.

(2) Obligația de sprijin și loialitate trebuie să existe și față de CMR.

Articolul 41

Concurența profesională

(1) Prezentul articol are caracter deontologic și nu aduce atingere competențelor autorităților publice sau instanțelor de judecată în aplicarea legislației incidente (inclusiv legislația privind concurența neloială, secretele comerciale, concurența și publicitatea).

(2) Sunt interzise orice conduite în exercitarea profesiei medicale sau în legătură cu aceasta ce contravin uzanțelor cinstite și principiului general al bunei-credințe, afectează demnitatea profesiei și care produc sau sunt susceptibile să producă prejudicii altor medici și/sau pacienților, cum ar fi:

a) deturnarea sau încercarea de deturnare a pacienților unui confrate prin folosirea unor informații despre care acesta avea cunoștință la momentul săvârșirii faptei că reprezintă secrete comerciale sau informații confidențiale și a căror dezvăluire poate dăuna semnificativ intereselor acelui confrate;

b) discreditarea activității unei confrate sau serviciilor sale, prin recurgerea la acțiuni menite să atragă pierderea bunei reputații sau a credibilității acestuia, prin alte mijloace decât cele prevăzute la lit. a);

c) perceperea unor tarife care nu sunt stabilite în mod autonom/independent, ci sunt rezultatul unor înțelegeri/practici nedeontologice care au caracter înșelător, sau utilizarea acestora pentru a induce în eroare pacientul cu privire la natura, necesitatea sau complexitatea actului medical, contrar principiilor independenței profesionale, practicii medicale bazate pe dovezi și onestității față de pacient;

d) atragerea pacienților cu avantaje materiale oferite sub orice formă atunci când astfel de beneficii au ca scop sau efect stimularea recurgerii nejustificate la acte medicale sau influențarea deciziei pacientului prin mijloace contrare eticii profesionale și practicii medicale bazate pe dovezi;

e) determinarea pacienților de a se adresa unei anumite unități medicale sau unui anumit medic prin metode de presiune, publicitate mascată sau înșelătoare ori prin orice alte practici interzise de legislația privind publicitatea sau protecția consumatorului;

f) oferirea de avantaje materiale unei persoane fizice sau juridice pentru atragerea pacienților;

g) racolarea personalului instruit prin mijloace nedeontologice (de exemplu, prin folosirea fără drept a informațiilor confidențiale sau secretelor comerciale), fără a aduce atingere libertății individuale a persoanei de a-și alege locul de muncă;

h) participarea la înțelegeri, coordonări, practici cu alți medici, farmaciști sau alt personal din domeniul sănătății în măsură să afecteze libertatea și independența profesională a medicilor ori să distorsioneze drepturile pacienților;

i) orice formă de reclamă comparativă înșelătoare, denigratoare sau nefundamentată științific;

j) orice alte acte sau fapte realizate prin utilizarea unor mijloace nelegale sau frauduloase care vor fi considerate de legislație sau autoritățile publice relevante ca fiind conduite ce contravin uzanțelor cinstite și principiului general al bunei-credințe și care produc sau sunt susceptibile să producă prejudicii altor medici sau pacienților.

(3) Este admis serviciul gratuit sau voluntariatul în scopuri filantropice, și nu pentru a menține sau atrage pacienți ori pentru a crește veniturile obținute din activitatea medicală în detrimentul altor concurenți.

(4) Atragerea pacienților de către medic profitând de mandatul deținut sau de funcția administrativă ocupată este interzisă, fiind contrară principiilor fundamentale ale exercitării profesiei.

(5) Exercițarea unei funcții publice nu trebuie să aducă atingere principiilor de imparțialitate, echitate și demnitate profesională și nu poate fi folosită ca mijloc de promovare personală în scopuri medicale sau comerciale.

(6) Este interzis ca medicul să își utilizeze autoritatea profesională pentru a influența decizia pacientului prin reduceri, beneficii sau alte avantaje oferite de terți, atunci când aceste practici sunt înșelătoare, au ca scop sau efect stimularea recurgerii nejustificate la acte medicale, condiționează nejustificat alegerea pacientului ori afectează independența profesională și/sau informarea liberă și corectă a pacientului.

La data de 06-04-2026 Articolul 41 , Capitolul VIII a fost modificat de Punctul 1. , Articolul I din HOTĂRÂREA nr. 3 din 27 martie 2026, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 275 din 6 aprilie 2026

Capitolul IX

Publicitatea activităților medicale

Articolul 42

Scopul publicității

(1) Publicitatea serviciilor medicale are rol exclusiv informativ cu privire la activitatea și serviciile prestate de medic în unitățile sanitare.

(2) Conținutul publicitar permis se rezumă exclusiv la următoarele informații:

a) serviciile autorizate în condițiile legii pe care medicul sau echipa medicală le furnizează;

b) specializările, competențele profesionale, gradele profesionale ale medicului, emise sau recunoscute de Ministerul Sănătății în condițiile legii din România;

- c) titlurile științifice și academice dobândite sau recunoscute în condițiile legii din România;
- d) curriculum vitae profesional și academic al medicului;
- e) denumirea formei de exercitare a profesiei, denumirea comercială, adresa sediului principal și secundar;
- f) logo, siglă, slogan, care respectă principiile deontologice;
- g) toate canalele de comunicare disponibile;
- h) imagini și/sau materiale video care reflectă exclusiv cazuistica proprie, cu respectarea drepturilor pacienților;
- i) informații în vederea educației sanitare a pacientului;
- j) orarul de funcționare.

(3) Publicitatea trebuie să corespundă realității și să nu garanteze obținerea unui rezultat, să nu conțină informații false, nefundamentate științific ori care ar putea induce publicul în eroare, care ar putea pune în pericol sănătatea publică sau care ar putea afecta imaginea medicului, a profesiei ori reputația colegilor.

(4) Medicii trebuie să fie vigilenți în ceea ce privește utilizarea numelui, funcției și declarațiilor lor. Aceștia nu trebuie să tolereze utilizarea numelui sau a activității lor profesionale în scopuri comerciale de către organizațiile publice sau private în care își practică profesia sau cărora le oferă asistență.

(5) Publicitatea trebuie să întrunească următoarele condiții:

- a) să respecte drepturile pacienților;
- b) să fie clară, decentă, onestă, obiectivă, veridică, transparentă, corectă, cu evitarea exprimărilor echivoce și ambigue ce permit interpretări înșelătoare sau anticoncurențiale;
- c) să nu promită rezultate nerealiste sau garanția rezultatului, să nu includă afirmații înșelătoare conform cărora respectivul serviciu/tratament va vindeca diverse afecțiuni;
- d) să nu fie lipsită de respect față de profesie și confrăți;
- e) să nu încurajeze contractarea de servicii medicale suplimentare, fără beneficii clinice pentru pacient;
- f) să respecte secretul profesional;
- g) să respecte principiul „medicinii bazate pe dovezi științifice”, să conțină doar informații fundamentate științific și să nu promoveze mesaje conspiraționiste;
- h) să respecte reglementările legale, statutare și deontologice privind profesia de medic, drepturile și îndatoririle medicilor, drepturile pacienților, concurența loială și onestă.

(6) Publicitatea medicală nu poate conține:

- a) mențiuni comparative și/sau denigratoare și/sau superlative;
- b) nicio referire la funcții, titluri sau activități care nu au legătură cu exercitarea profesiei;
- c) prezentarea serviciilor în persoană sau prin intermediar, prin mijloace de comunicare la distanță, pe adresa de e-mail, la domiciliul ori reședința unei persoane sau într-un loc public;
- d) propunerea personalizată de prestări de servicii, fără ca aceasta să fi fost în prealabil solicitată în acest sens;
- e) oferirea de consultații medicale prin internet sau alte mijloace de comunicare la distanță, cu excepția celor reglementate legal;
- f) informații nefundamentate științific;
- g) informații, inclusiv video/audio, ale persoanelor aflate sub tratament în unitățile de asistență medicală, fără consimțământul persoanelor în cauză;
- h) date cu caracter personal privind starea de sănătate a persoanelor, fără consimțământul acestora.

(7) Medicul nu își va asocia imaginea cu oferirea de facilități financiare, reduceri de prețuri sau alte avantaje materiale.

Articolul 43

Mijloacele de publicitate

(1) Principalele mijloace de publicitate care pot fi utilizate sunt:

- a) firma;
- b) sigla, logoul;
- c) corespondența profesională și cărțile de vizită profesionale;
- d) pagina de internet (și/sau pagina în cadrul rețelelor de socializare);
- e) participarea la congrese/simpozioane/evenimente/ emisiuni TV/radio/în mediul online/alte evenimente pe teme medicale, forme de pregătire adresate medicilor sau publicarea de studii, articole, comentarii și lucrări științifice, în scopul furnizării de informații medicale și/sau al schimbului de experiență și opinii științifice în beneficiul pacienților și al sănătății publice;

f) reclame în mediul online realizate în condițiile prezentului cod și Deciziei Consiliului național al Colegiului Medicilor din România nr. 20/2025 privind condițiile de desfășurare a publicității de către cabinetele și unitățile medicale;

g) diseminarea de broșuri ori pliante în scopul promovării serviciilor medicale furnizate, precum și a importanței actului medical în scopul asigurării sănătății pacientului și a sănătății publice;

h) publicitatea stradală, care trebuie să conțină doar elementele prevăzute la art. 42, este permisă și poate fi amplasată în scopul legitim de a facilita orientarea și informarea corectă a pacienților privind localizarea și serviciile oferite, în măsura în care:

(i) servește unui scop strict informativ și nu pune presiune asupra pacienților pentru a cumpăra sau a accepta servicii;

(ii) nu afectează demnitatea profesiei medicale și nu induce în eroare;

(iii) este proporțională și adecvată scopului urmărit – protejarea sănătății publice și asigurarea unei informări corecte și suficiente a pacientului.

(2) Firma trebuie să fie amplasată atât la sediul principal de activitate, cât și la sediile secundare.

(3) Firma poate să cuprindă următoarele mențiuni: Colegiul Medicilor din România, denumirea formei de exercitare a profesiei, inclusiv numele unității sanitare, adresa sediului principal și/sau secundar (punct de lucru), numele și prenumele medicului, mențiuni privind specialitățile și competențele medicale, gradele profesionale, titlurile științifice, universitare și academice.

La data de 06-04-2026 Articolul 43, Capitolul IX a fost modificat de Punctul 2., Articolul I din HOTĂRÂREA nr. 3 din 27 martie 2026, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 275 din 6 aprilie 2026

Articolul 44

Correspondența

(1) Correspondența medicului în exercitarea profesiei poate cuprinde, fără a se limita la:

a) numărul de telefon, fax, adresa electronică (e-mail) și siteul web;

b) indicarea sediului principal și, după caz, a sediului/sediilor secundar(e);

c) specialitățile și atestatele de studii complementare;

d) titlurile științifice, gradele profesionale și academice;

e) sigla formei respective de exercitare a profesiei.

(2) Cărțile de vizită profesionale ale medicului care își desfășoară activitatea în cadrul formei respective de exercitare a profesiei pot cuprinde mențiunile permise corespondenței.

Articolul 45

Pagina de internet/Pagina în cadrul rețelelor de socializare

(1) Pagina de internet și/sau pagina în cadrul rețelelor de socializare pot avea ca scop doar informarea publicului în legătură cu activitatea profesională.

(2) Site-ul web/Pagina în cadrul rețelelor de socializare nu poate conține:

a) referințe comerciale sau publicitare care nu vizează actul medical și/sau serviciile oferite de forma de exercitare a profesiei, cum ar fi: medicamente, dispozitive medicale, suplimente alimentare și produse cosmetice;

b) hiperlinkuri cu caracter publicitar pentru produse sau servicii, altele decât cele aflate în legătură directă cu profesia de medic;

c) hiperlinkuri care să permită accesul direct sau indirect la site-uri web sau alte pagini de internet al căror conținut poate fi considerat contrar principiilor etice și deontologice ale profesiei de medic;

d) informații false, nefundamentate științific, potențial vătămătoare pentru anumite categorii de pacienți, contrazise de studiile și dovezile medicale acumulate.

(3) Prin internet/social media medicul poate comunica informații științifice către public sau alți profesioniști, în scop educativ sau sanitar, respectând prevederile legale aplicabile, normele profesionale și obligațiile deontologice.

Articolul 46

Participarea la manifestări științifice medicale sau la publicații științifice

(1) Medicii pot prezenta cazuri clinice/lucrări științifice în scop educativ sau informativ în cadrul congreselor, simpozioanelor, evenimentelor cu scop medical și pot publica studii și articole științifice, cu respectarea strictă a confidențialității și identității pacientului în condițiile legii. Orice referire la produse medicamentoase se face numai cu denumirea comună internațională (DCI).

(2) În cadrul manifestărilor științifice sau în publicațiile științifice medicii au obligația de a respecta principiul medicinei bazate pe dovezi științifice, precum și de a promova opinii și mesaje medicale fundamentate pe dovezi științifice, pe adevăr științific verificabil, general acceptate și susținute de comunitatea medicală academică modernă, cu indicarea sursei informațiilor, în conformitate cu legislația în vigoare, în limitele specialității și competențelor medicale deținute.

Articolul 47

Participarea la emisiuni TV/radio/în mediul online/ alte evenimente pe teme medicale

(1) Participarea la emisiuni TV/radio/în mediul online/alte evenimente pe teme medicale este permisă exclusiv în scopul furnizării de informații medicale și/sau al schimbului de experiență și opinii în beneficiul exclusiv al pacientului și al sănătății publice.

(2) Prezentările în cadrul acestor evenimente nu vor putea include informații comerciale, cum ar fi: prezentări de produse farmaceutice, suplimente alimentare sau aparatură medicală, mențiuni laudative, înșelătoare sau comparative cu alți confrăți.

(3) Medicii sunt încurajați să participe la campanii de informare a publicului în domeniul sănătății și educației pentru sănătate, inclusiv prin intermediul rețelelor de socializare.

(4) În cadrul acestor activități medicii vor furniza doar informații bazate pe dovezi și studii științifice, pe adevăr științific verificabil, general acceptate și susținute de comunitatea medicală academică modernă, în conformitate cu legislația în vigoare, în limitele specialității și competențelor medicale deținute și ale dreptului de exercitare a profesiei, fără a-și putea promova propriile servicii sau serviciile altor entități medicale.

Articolul 48

Reclame în mediul online

(1) Reclamele din mediul online trebuie să respecte prevederile prezentului cod, principiile etice și deontologice și reglementările legale în vigoare.

(2) Publicitatea realizată prin acest mijloc trebuie să ofere informații precise și ușor verificabile despre serviciile medicale oferite, fără inducerea în eroare a pacienților.

(3) Medicul nu poate participa și nu își poate asocia imaginea sau vocea cu niciun fel de producție video, audio etc. destinată publicității unei unități sanitare, indiferent de forma de organizare a acesteia, cu excepția publicității structurii/unității medicale publice sau private în care își desfășoară activitatea, pe pagina proprie a acesteia.

Articolul 49

Publicitatea și răspunderea disciplinară

(1) Publicitatea realizată cu încălcarea regulilor prevăzute în prezentul cod sau cu acordarea de garanții privind rezultatul actului medical constituie abatere disciplinară.

(2) Colegiul teritorial al medicilor poate solicita medicului sau formei de exercitare a profesiei să efectueze modificările necesare în cazul în care mijlocul de publicitate utilizat sau garanțiile oferite nu respectă prevederile prezentului cod sau deciziile Consiliului național al CMR.

(3) Repetarea abaterii disciplinare sau neconformarea cu deciziile colegiului teritorial emise în conformitate cu alin. (2) constituie o circumstanță agravantă, care va fi luată în considerare la aplicarea sancțiunii.

(4) În cazul încălcării obligațiilor stabilite în baza legii, de prezentul cod și prin deciziile organelor de conducere ale CMR în sarcina formelor de exercitare a profesiei și a altor furnizori de servicii medicale, răspund disciplinar medicul titular sau asociat al formei de exercitare a profesiei sau, după caz, medicul administrator ori membri ai consiliului de administrație.

(5) Prevederile privind desfășurarea publicității, conținutul materialului publicitar și garanțiile cuprinse în prezentul cod sunt aplicabile medicilor, formelor de exercitare a profesiei și tuturor unităților și instituțiilor în cadrul cărora medicul desfășoară activități profesionale.

Capitolul X **Cercetarea medicală**

Articolul 50

Principii generale

- (1) Orice activitate de cercetare medicală va fi efectuată cu respectarea strictă a principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în respect deplin față de ființa și de specia umană și în condițiile prevăzute de lege și normele profesiei medicale.
- (2) Medicii care asociază cercetarea cu îngrijirile medicale își pot implica pacienții în studii numai cu acordul pacienților sau aparținătorilor legali/tutorelui, în măsura în care acest lucru este justificat de potențiala valoare preventivă, diagnostică sau terapeutică a studiilor respective și doar dacă medicul are motive întemeiate să considere că participarea nu va afecta negativ sănătatea pacientului și relația medic-pacient.
- (3) Un studiu clinic intervențional se poate desfășura numai dacă drepturile, siguranța, demnitatea și bunăstarea participanților sunt protejate și au prioritate față de toate celelalte interese, iar studiul este conceput să genereze date fiabile și solide.

Articolul 51

Cercetarea pe persoana care are capacitatea de a consimți

Cercetarea pe persoana care are capacitatea de a consimți poate fi făcută numai dacă sunt întrunite următoarele condiții:

- a) riscurile la care sunt supuși subiecții nu sunt disproporționate în comparație cu beneficiile potențiale ale cercetării;
- b) proiectul de cercetare a fost avizat de către Comisia Națională de Bioetică a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale sau de comisiile etice locale;
- c) subiectul cercetării este informat asupra drepturilor sale și asupra garanțiilor prevăzute prin lege pentru protecția sa;
- d) consimțământul este dat în mod expres, specific, exprimat în mod liber și consemnat în scris;
- e) subiectul cercetării va fi informat despre posibilitatea retragerii consimțământului în orice moment.

Articolul 52

Cercetarea pe persoana fără capacitatea de a consimți

- (1) Persoana aflată în incapacitate de a consimți este aceea care, din alte motive decât vârsta legală de dobândire a competenței pentru a-și da consimțământul în cunoștință de cauză, este incapabilă să își dea consimțământul în conformitate cu legislația în vigoare.
- (2) Adulții cu incapacități pot fi recrutați în studiile clinice numai în cazul în care consimțământul a fost obținut de la un reprezentant legal (care va fi informat despre posibilitatea retragerii consimțământului în orice moment) și nu pot fi obținute date cu validitate comparabilă în studiile clinice care implică subiecții/pacienții ce sunt competenți să acorde consimțământul informat.
- (3) Cercetarea pe persoana fără capacitatea de a consimți poate fi făcută numai dacă sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute la art. 51 lit. a)-c).

Articolul 53

Cercetarea pe subiecți minori

- (1) Minorii pot fi recrutați în studiile clinice numai în cazul în care consimțământul a fost obținut de la părinți sau reprezentanți legali (care vor fi informați despre posibilitatea retragerii consimțământului în orice moment) și în cazul în care studiul poate fi efectuat numai pe minori.
- (2) Cercetarea pe subiecți minori poate fi făcută numai dacă sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute la art. 51 lit. a)-c) și dacă minorul în cauză nu are obiecții.

Articolul 54

Diligența medicului în cercetarea medicală

Medicul este dator să depună diligențele necesare și să clarifice toate împrejurările de fapt și de drept atunci când este implicat într-o activitate de cercetare medicală.

Articolul 55

Intervenția asupra persoanei

Nicio persoană nu va putea fi supusă experimentelor, testelor medicale invazive sau noninvazive, tratamentelor sau altor intervenții în scop de cercetare medicală decât în condițiile expres și limitativ prevăzute de lege.

Articolul 56

Limitări ale cercetării medicale

Sunt contrare scopului și rolului profesiei de medic următoarele activități în domeniul cercetării medicale:

- a) orice intervenție medicală asupra materialelor genetice prin care se urmărește modificarea descendenței unei persoane. Excepție fac situațiile care privesc prevenirea și tratamentul unor maladii genetice, situație în care se vor obține toate autorizările adecvate;
- b) orice intervenție prin care se urmărește crearea unei ființe umane genetic identică cu altă ființă umană vie sau moartă;
- c) crearea de embrioni umani în scopuri de cercetare;
- d) examinarea caracteristicilor genetice ale unei persoane în alt scop decât medical și strict în condițiile și conform procedurilor legale;
- e) orice intervenție prin care s-ar aduce atingere speciei umane;
- f) participarea sau implicarea într-o activitate de identificare a unei persoane pe baza amprente genetice altfel decât în cadrul unei proceduri judiciare penale ori civile sau în scopuri strict medicale ori de cercetare științifică, ambele efectuate strict în condițiile legii;
- g) participarea la orice fel de acte care au ca obiect conferirea unei valori patrimoniale corpului uman sau produselor sale, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege.

Capitolul XI

Prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană

Articolul 57

Prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană de la donatori în viață

(1) Prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană de la donatori în viață se fac exclusiv în cazurile și condițiile prevăzute de lege, cu acordul scris, liber, prealabil și expres al donatorilor și numai după ce donatorul a fost informat, în prealabil, asupra riscurilor intervenției. În toate cazurile, până în momentul prelevării, donatorul poate reveni asupra consimțământului dat.

(2) În afara cazurilor expres prevăzute de lege, este interzisă prelevarea de organe, țesuturi și celule de origine umană de la minori, precum și de la persoane aflate în viață, dar fără capacitatea de a consimți.

Articolul 58

Prelevarea de organe, țesuturi și celule umane de la persoane declarate în moarte cerebrală

Prelevarea de organe, țesuturi și celule umane, în scop terapeutic sau științific, de la persoane declarate în moarte cerebrală se efectuează numai în condițiile prevăzute de lege.

Capitolul XII

Principii ale analizării cauzelor deontologice

Articolul 59

Fapte nedeontologice

(1) Nerespectarea prevederilor prezentului cod constituie faptă nedeontologică și atrage răspunderea disciplinară a medicului.

(2) Sunt contrare principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic următoarele acte:

- a) încălcarea principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic;
- b) practicarea eutanasiei și înlesnirea sinuciderii asistate medical;
- c) practicarea eugeniei, a clonării umane, precum și a selecției sexului, exceptând patologia genetică legată de sex;
- d) utilizarea unor tehnologii genetice nelegiferate;
- e) practicarea unei intervenții mutilante, fără indicație medicală;
- f) folosirea, invocarea sau inducerea în eroare asupra deținerii unor titluri profesionale, specialități ori competențe profesionale neconforme cu realitatea;
- g) respingerea publică, cu excepția dezbaterilor științifice din comunitatea medicală, a unor mijloace de diagnostic, tratament și profilaxie recunoscute de comunitatea medicală;
- h) recomandarea nefundamentată științific, publică și individuală, de a efectua sau a refuza unele tratamente și intervenții medicale;
- i) refuzul acordării serviciilor medicale, cu excepția situațiilor prevăzute de lege sau de normele profesiei;

- j) abandonarea unei persoane care necesită servicii de urgență sau se află în pericol fără asigurarea că aceasta a fost preluată de o unitate medicală sau de un medic ori că beneficiază de condiții adecvate situației în care se află;
- k) folosirea unor/unei dispozitive medicale/aparaturi/ proceduri diagnostice/terapeutice nefundamentate științific sau neacceptate de comunitatea medicală, cu risc pentru pacient sau neaprobat spre a fi utilizate în România, în condițiile legii;
- l) cu excepția urgențelor medico-chirurgicale vitale și a medicinei de catastrofă, exercitarea profesiei medicale în condiții care ar putea compromite actul profesional;
- m) emiterea unui document medical pentru care nu există competență profesională;
- n) solicitarea sau acceptarea de avantaje necuvenite, în natură sau în bani, pe căi directe sau indirecte, pentru prestarea unui act medical;
- o) solicitarea sau acceptarea, în timpul relației medic-pacient, din partea pacientului sau a familiei acestuia de a deveni beneficiarul unor acte de dispoziție, cu excepția cazurilor prevăzute de lege;
- p) facilitarea activității oricărui prestator ilegal de servicii de sănătate;
- q) emiterea unui document medical neconform cu realitatea sau pentru obținerea unui folos nelegal sau imoral;
- r) promovarea în spațiul public a unor practici, metode sau produse cu caracter medical care nu au fost validate științific ori nu sunt acceptate de comunitatea medicală modernă, atunci când acestea pot induce în eroare pacienții și publicul larg, pot pune în pericol sănătatea publică sau pot scădea încrederea populației în actul medical;
- s) utilizarea autorității profesionale de medic pentru a acredita informații neverificate, pseudoștiințifice ori contrare cunoștințelor medicale actuale, nefundamentate pe dovezi științifice sau pe adevăr științific verificabil, cu potențial de a afecta sănătatea publică;
- t) formularea sau susținerea, în spațiul public sau prin mijloace de comunicare în masă, a unor opinii, teorii ori recomandări lipsite de fundament științific și care contravin principiilor medicinei bazate pe dovezi;
- u) participarea medicului la activități din care să rezulte fraudarea sistemului de sănătate.

(3) Medicilor le este interzis:

- a) să se implice în mod direct sau indirect, în scopuri comerciale, în distribuția de: medicamente, remedii, suplimente alimentare, dispozitive medicale, produse cosmetice, aparatură medicală, alte produse legate de sănătate;
- b) să comercializeze medicamente sau alte produse de uz medical sau nemedical;
- c) să facă declarații publice, în orice formă/mediu de comunicare, care pot avea un impact negativ asupra sănătății pacienților sau care pot induce teamă, confuzie ori comportamente contrare recomandărilor medicale validate științific;
- d) să emită opinii publice referitoare la aspecte medicale care exced competenței și specialității lor profesionale, prezentându-le ca fiind avizate sau autorizate;
- e) să recurgă la prestigiul conferit de profesia medicală pentru a susține informații nevalidate științific sau incompatibile cu normele de bună practică medicală.

(4) Exercițarea profesiei de medic este incompatibilă cu calitatea de angajat sau colaborator al unităților de producție ori distribuție de produse farmaceutice, materiale sanitare, reactivi sau aparatură medicală.

Articolul 60

Interdicția exercitării actului medical în spații neavizate

Medicilor le este interzis să acorde consultații, să elibereze rețete sau să furnizeze consiliere medicală în spații neavizate ori în orice alt loc în care se oferă spre vânzare medicamente, produse sau dispozitive medicale pe care aceștia le recomandă, le prescriu sau le utilizează în exercitarea profesiei. Excepție fac activitățile medicale reglementate prin lege, caravanele medicale sau activitățile medicale organizate, avizate de direcțiile de sănătate publică, precum și acordarea primului ajutor.

Articolul 61

Atitudinea medicului pe parcursul desfășurării anchetei disciplinare

- (1) La solicitarea comisiilor colegiului medicilor, medicii cărora le-au fost solicitate date în legătură cu soluționarea sesizării trebuie să acționeze cu maximă diligență, netergiversând comunicarea datelor solicitate.
- (2) În cazul solicitării adresate medicului intimat referitor la date și informații necesare soluționării cauzei disciplinare, se va indica termenul până la care urmează să se facă comunicarea datelor sau informațiilor

solicitate, cu consecința decăderii din dreptul de a le furniza ulterior, în cazul depășirii nejustificate a termenului stabilit.

(3) Pe parcursul anchetei disciplinare medicul intimat trebuie să aibă o atitudine politicoasă, adecvată, conformă cu statutul de medic, și să dea dovadă de totală colaborare.

(4) Este interzisă antepunerea și furnizarea de informații persoanelor aflate în afara anchetei disciplinare de către medicii implicați în desfășurarea anchetei disciplinare.

Articolul 62

Conflictul de interese în practica medicală

(1) Medicul are obligația de a lua măsuri pentru a evita situațiile în care interesul personal poate prevala asupra interesului pacientului.

(2) Medicul are obligația de a identifica și de a înlătura orice situație reală sau potențială de conflict de interese apărută în practica medicală, care ar putea influența deciziile medicale.

ETICA ȘI DEONTOLOGIA ASISTENTULUI MEDICAL

1. Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist, profesia de moașă și profesia de asistent medical pe teritoriul României sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- b) în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- c) respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea, ori de câte ori este cazul, cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- e) acordarea serviciilor se va face la cele mai înalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competențe, aptitudini practice și performanțe profesionale fără niciun fel de discriminare;
- f) în exercitarea profesiei asistenței medicali generaliști, moașele și asistenții medicali trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- g) asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia sau să submineze încrederea pacientului.

2. Responsabilitatea personală, integritatea și independența profesională a asistenților medicali:

- Asistenții medicali vor fi ghidați în conduita profesională de următoarele valori esențiale ale profesiei: profesionalismul, cooperarea și empatia.
- Profesionalismul este definit prin deținerea și exercitarea cunoștințelor și competențelor necesare realizării unui act de îngrijire de înaltă calitate, cu respectarea principiilor eticii și deontologiei profesionale. De asemenea, profesionalismul presupune ca asistenții medicali să fie capabili să acorde îngrijiri de calitate, adaptate nevoilor de sănătate ale membrilor societății, indiferent de vârstă, poziție socială, gen, orientare politică, religioasă sau sexuală, grad de invaliditate sau alte criterii de diferențiere, contribuind astfel la creșterea nivelului de sănătate a populației, la promovarea și adoptarea unui stil sănătos de viață.
- Cooperarea presupune stabilirea unor relații cu toate persoanele implicate - membri ai echipei medicale, pacienți, familiile acestora - bazate pe o comunicare reală și deschisă, astfel încât să permită schimbul de informații, cunoașterea și sprijinul reciproc, conducând la dezvoltarea relației asistent medical/moașă - pacient - familie, cu rezultate benefice în acordarea îngrijirilor medicale, care pot deveni astfel individualizate, complete și continue. Cooperarea implică, de asemenea, îmbunătățirea muncii în echipa medicală, creșterea nivelului de coeziune din cadrul acesteia, fapt ce se poate reflecta în calitatea îngrijirilor acordate, în modul în care sunt acestea percepute de către pacienți și familiile acestora.
- Empatia în actul medical este abilitatea de a înțelege, simți și împărtăși sentimentele celuilalt (pacient, membru de familie). Se referă la capacitatea cognitivă, emoțională și comportamentală de a te pune în situația pacientului sau a rudelor, a înțelege problemele și stările din perspectiva acestora și a comunica

adecvat acest lucru cu aceștia. Empatia este o valoare profesională esențială în profesia de asistent medical, definită implicit și explicit prin grija față de pacient.

- Asistenții medicali sunt răspunzători pentru fiecare dintre actele lor profesionale.
- Încălcarea atribuțiilor proprii unor persoane lipsite de competență constituie greșeală deontologică.
- Asistenții medicali trebuie să comunice cu pacientul într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, adaptat nivelului de înțelegere al acestuia.
- Asistenții medicali trebuie să evite orice modalitate de a cere recompense materiale, altele decât formele legale de plată.

3. Raporturi profesionale cu alți profesioniști din domeniul medico-sanitar și instituții

Constituie încălcări ale regulilor etice:

- a) jignirea și calomnierea profesională;
- b) blamarea și defăimarea profesională;
- c) aprecierile în public sau pe rețelele de socializare neconforme cu realitatea, legate de activitatea Ordinului Asistenților Medicali din România, denumit în continuare OAMGMAMR, în scopul de a induce în eroare opinia publică;
- d) publicarea în mediile tradiționale de comunicare (ziare, reviste, televiziune, radio etc.) sau pe rețelele de socializare de imagini care aduc atingere demnității umane;
- e) răspândirea de informații de natură să prejudicieze imaginea sau drepturile asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical;
- f) denigrarea imaginii unei persoane în scopul de a vătăma sau păgubi, realizată prin mass-media;
- g) orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnității profesionale a asistentului medical.

4. Secretul profesional

- Secretul profesional este obligatoriu.
- Secretul profesional există și față de aparținători, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate în tratament, chiar și după terminarea tratamentului și decesul pacientului.
- Obiectul secretului profesional îl constituie tot ceea ce asistentul medical, în calitatea lui de profesionist, a aflat direct sau indirect în legătură cu viața intimă a pacientului, a familiei, a aparținătorilor, precum și problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și alte diverse fapte.
- Asistentul medical răspunde disciplinar pentru destăinuirea secretului profesional, excepție făcând situația în care pacientul și-a dat consimțământul expres pentru divulgarea acestor informații, în tot sau în parte.
- Interesul general al societății (prevenirea și combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere în masă și altele asemenea prevăzute de lege) primează față de interesul personal al pacientului.
- În comunicările științifice, cazurile vor fi astfel prezentate încât identitatea pacientului să nu poată fi recunoscută.
- Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate de către asistentul medical numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

Asistenții medicali vor respecta drepturile tuturor pacienților, în conformitate cu legislația în vigoare referitoare la acestea.

ETICA ȘI DEONTOLOGIA FARMACISTULUI

1. Principii generale

Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de farmacist sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;

- b) în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
  - c) respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
  - d) colaborarea ori de câte ori este cazul cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
  - e) adoptarea unui rol activ față de informarea și educația sanitară a publicului, precum și față de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicației și a altor flageluri;
  - f) acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai înalte standarde de calitate posibile pe baza unui nivel înalt de competență științifică, aptitudini practice și performanțe profesionale, în concordanță cu progresele științelor și practicii farmaceutice;
  - g) în exercitarea profesiei farmacistii trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
  - h) farmacistii trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia de farmacist sau să submineze încrederea publică în aceasta.
- În situațiile în care în rezolvarea unei probleme alegerea soluției nu este prevăzută în normele legale, farmacistul trebuie să ia o decizie concordantă cu etica profesiei și să își asume responsabilitatea. Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul este obligat să își păstreze libertatea și independența profesională conform jurământului profesiei.

3. Responsabilitatea personală și independența farmaciștilor

În vederea îndeplinirii atribuțiilor, farmacistul, în timpul exercitării actului profesional, este obligat să respecte următoarele reguli:

- a) să își exercite profesia în conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevăzute de regulile de bună practică din domeniul său de activitate;
- b) să își îndeplinească îndatoririle profesionale cu competență, în termenele stabilite;
- c) să profeseze doar în acele posturi în care i se permite să își respecte îndatoririle esențiale ca farmacist, libertatea de decizie și independența profesională;
- d) să accepte acele posturi pentru care are competența și disponibilitatea necesare pentru a îndeplini cu succes îndatoririle profesionale. În acest sens trebuie să se informeze asupra specificului activității, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiunii la standardele necesare;
- e) să își îndeplinească personal atribuțiile și la nevoie să delege o persoană competentă autorizată pentru îndeplinirea anumitor activități profesionale, asumându-și răspunderea;
- f) să informeze imediat o persoană responsabilă în cazul în care nu își poate îndeplini îndatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp măsuri de remediere;
- g) să raporteze medicului prescriptor sau autorităților competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, în scopul optimizării tratamentelor;
- h) să se abțină să critice sau să condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apelează la serviciile sale;
- i) să acorde servicii în mod egal pentru toți pacienții, fără discriminare, în ordinea solicitării acestora, cu excepția situațiilor de urgență;
- j) să se asigure că serviciile sale au fost percepute și înțelese corect de pacient, încurajându-l să participe activ la reușita tratamentului;
- k) să nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care îi intră în atribuții, conform legii. Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului.

Înainte de a-și asuma o funcție de conducere, farmacistul trebuie să se autoevalueze și să se asigure că este capabil să îndeplinească toate responsabilitățile acestei funcții.

4. În exercitarea funcției, farmacistul-șef are următoarele obligații:

- a) trebuie să se informeze asupra tuturor aspectelor și cerințelor legate de funcția pe care o îndeplinește;
- b) trebuie să se asigure că toți membrii personalului aflat în subordinea sa sunt informați asupra atribuțiilor profesionale pe care trebuie să le îndeplinească;
- c) trebuie să transmită instrucțiunile clar pentru a împiedica orice risc de eroare; în măsura posibilităților, el va transmite în scris proceduri standard de operare;
- d) se asigură că membrii personalului aflat în subordinea sa își îndeplinesc atribuțiile în conformitate

- cu prevederile legale, dar și cu competența și aptitudinile personale;
- e) trebuie să respecte independența profesională a farmaciștilor din subordine;
- f) se asigură că echipamentele, localul și utilitățile de la locul de muncă sunt menținute la standardele acceptate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților profesionale;
- g) se asigură că toate activitățile profesionale desfășurate sub controlul său, precum și cele exercitate de el personal sunt supuse asigurării de răspundere profesională;
- h) se asigură că toate măsurile privind păstrarea confidențialității sunt efective;
- i) are datoria să notifice colegiului pe raza căruia își desfășoară activitatea orice schimbare de interes profesional privind membrii personalului din subordinea sa ori funcția sa;
- j) trebuie să accepte, în măsura posibilităților, elevi și studenți pentru îndeplinirea stagiului de practică în unitatea pe care o conduce.

5. Competența profesională

Farmacistul trebuie să își asigure și să își mențină la un înalt nivel pregătirea profesională, prin actualizarea permanentă a cunoștințelor în aria sa profesională, în scopul îndeplinirii atribuțiilor cu competența necesară.

În vederea actualizării permanente a cunoștințelor profesionale, farmacistul este obligat:

- a) să își planifice și să participe la formele de pregătire profesională organizate sau acreditate de Colegiul Farmaciștilor din România;
- b) să evalueze și să aplice în practica curentă cunoștințele actualizate permanent;
- c) să ateste cu documente doveditoare pregătirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesională acceptate, atunci când acest lucru îi este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este înregistrat.

6. Confidențialitatea

Farmacistul are datoria de a respecta și proteja informația profesională.

Farmacistul trebuie să respecte și să protejeze confidențialitatea informațiilor referitoare la pacienți, obținute în cursul activităților profesionale.

Informațiile pot fi dezvăluite în următoarele cazuri:

- a) când pacientul și-a dat consimțământul scris;
- b) când tutorele pacientului a consimțit în scris, dacă vârsta pacientului sau starea sa de sănătate nu permite aceasta;
- c) când este necesar pentru a preveni afectări majore sau punerea în pericol a sănătății pacientului, a unei terțe persoane sau a publicului în general;
- d) stabilirea vinovăției în cazul săvârșirii unor infracțiuni, la solicitarea instanței de judecată;
- e) în alte situații prevăzute de lege.

Farmacistul nu trebuie să dezvăluie, decât cu acordul scris al medicului prescriptor, nicio informație referitoare la practica prescrierii acestuia.

Farmacistul trebuie să protejeze informația profesională internă, respectând următoarele reguli:

- a) să nu permită accesul terților la informații privind activitatea unității în care își desfășoară activitatea, decât cu acordul scris al angajatorului sau în alte situații prevăzute de lege;
- b) să respecte cerințele legale de protecție a informațiilor privind acumularea și utilizarea acestora;
- c) să asigure protecția informațiilor la operațiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

7. Relațiile de colaborare ale farmacistului

În exercitarea profesiei, farmacistul are datoria ca în interesul bolnavului și al pacientului în general să colaboreze cu toți confrății săi. În acest sens:

- a) toți farmaciștii își acordă ajutor reciproc și consultanță pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- b) farmaciștii își rezolvă singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; dacă nu reușesc, fac apel la comisia de litigii a colegiului;
- c) farmacistul trebuie să își trateze toți colaboratorii cu respect, bunăvoință și colegialitate;
- d) farmacistul trebuie să dovedească în orice împrejurare solidaritate față de colegii săi și loialitate față

de corpul profesional și profesia de farmacist.

În interesul pacientului și al publicului în general, farmacistul trebuie să colaboreze cu medicul și cu alți membri ai echipei de sănătate. În acest sens:

- a) farmacistul colaborează activ cu medicul prescriptor pentru a realiza efectuarea tratamentului pacientului la timp, în parametrii optimi și în interesul acestuia;
- b) în colaborarea sa cu medicul, farmacistul se va abține de la orice înțelegere în scop material sau de altă natură care ar avea drept rezultat încălcarea dreptului pacientului;
- c) farmacistul trebuie să se abțină de la orice fapt care ar putea aduce prejudicii demnității și imaginii medicului sau altor membri ai profesiunilor sanitare, pentru a nu crea neîncredere pacientului.

8. Concurența neloială

Farmacistul nu trebuie să utilizeze mijloacele concurenței neloiale în vederea obținerii unor avantaje materiale sau de altă natură.

Se consideră a fi practici neloiale, fără a fi limitative, următoarele activități:

- a) atragerea pacienților prin oferirea de avantaje materiale sau reclamă mincinoasă;
- b) folosirea de funcția deținută sau de mandatul încredințat în cadrul organelor de conducere pentru atragerea de pacienți.

Este sancționabilă denunțarea nejustificată și în scop concurențial a colegilor.

9. Publicitatea

Orice informație furnizată publicului de către farmacist în legătură cu serviciile de sănătate oferite trebuie să fie corectă, decentă, legală și onestă.

Orice informație și material promoțional cu privire la serviciile profesionale trebuie să fie în concordanță cu rolul farmacistului în promovarea sănătății și să permită pacientului să decidă independent asupra solicitării serviciului respectiv.

În scopul promovării unor servicii proprii, farmaciștii trebuie să se abțină de la a defăima serviciile profesionale ale altor confrăți.

Farmacistul trebuie să se abțină de la orice procedee sau mijloace contrare demnității profesionale, care ar prejudicia dreptul pacientului de a-și alege singur farmacistul

Pe tot timpul exercitării profesiei, farmacistul trebuie să se asigure că acțiunile de promovare a medicamentelor, în care este implicat sau care au loc în unitățile în care el lucrează, sunt în conformitate cu prevederile legale privind publicitatea medicamentelor.

Farmacistul se va asigura că promovarea medicamentelor nu implică obligarea pacientului de a cumpăra sau de a primi medicamente nedorite sau în exces, în locul celor dorite sau împreună cu acestea.

10. Servicii farmaceutice de urgență

(1) Pentru asigurarea continuității asistenței cu medicamente a populației, farmaciștii trebuie să furnizeze, în condițiile legii, servicii farmaceutice de urgență.

(2) Furnizarea serviciilor farmaceutice de urgență se va face cu respectarea următoarelor principii:

- a) farmacistul va utiliza toate cunoștințele sale profesionale pentru a veni în sprijinul pacientului;
- b) pentru a realiza un serviciu de calitate, farmacistul va solicita pacientului sau aparținătorului acestuia toate informațiile legate de urgența cererii sale, respectiv medicația curentă, existența altor afecțiuni sau alergii, precum și alte aspecte care pot influența decizia farmacistului;
- c) decizia farmacistului va fi luată avându-se în vedere și afecțiunea pentru care se solicită medicamentul, grupa terapeutică din care face parte medicamentul, efectele adverse și contraindicațiile;
- d) în funcție de gravitatea situației prezentate, farmacistul va încerca să ia legătura cu medicul curant al pacientului sau cu un alt medic;
- e) dozele eliberate pot fi pentru maximum 24 de ore, în zilele lucrătoare, și pentru maximum 72 de ore, pentru sfârșitul de săptămână și sărbătorile legale;
- f) orice intervenție de acest tip va fi însoțită de recomandarea farmacistului ca pacientul să se adreseze imediat medicului;
- g) în cazul copiilor, eliberarea unui medicament va fi însoțită de recomandarea către părinți de a consulta

în cel mai scurt timp medicul de familie sau de a apela la serviciul de urgență;

h) medicamentele psihotrope și stupefiante nu fac obiectul serviciilor farmaceutice de urgență.

Pentru a realiza în condiții bune serviciile farmaceutice de urgență, farmacistul este obligat să acorde primul ajutor, în limita competențelor sale, și să solicite intervenția serviciilor specializate, informând asupra măsurilor luate din proprie inițiativă.

(3) Farmacistul poate elibera medicamente fără prescripție medicală în următoarele situații:

a) pacientul este bolnav cronic și este cunoscut de către farmacist sau se află în evidențele farmaciei ca utilizator al medicamentului solicitat, dar din diverse motive nu a putut ajunge la medic;

b) pacientul nu posedă o prescripție medicală, dar prezintă un bilet de ieșire din spital, o scrisoare medicală etc.;

c) pacientul prezintă o prescripție a cărei valabilitate a expirat;

d) pacientul prezintă o schemă de tratament parafată de medicul prescriptor;

e) pacientul este în tranzit și nu își poate continua tratamentul;

f) alte situații de urgență în care farmacistul va decide, după caz, eliberarea unui medicament pe o durată limitată, până la obținerea unei prescripții, cu îndrumarea pacientului către medicul de familie, centrul de sănătate sau permanență, compartimentul ori unitatea de primire a urgențelor sau apelarea numărului de urgență 112.

(4) Farmaciile din mediul rural pot furniza servicii farmaceutice de urgență și în situația în care în localitate nu există cabinete medicale sau medicul nu este prezent; în aceste situații. Când nu poate să acorde pacientului serviciul solicitat, farmacistul trebuie să îndrume pacientul spre un serviciu specializat de asistență medicală.

În cazuri urgente, farmacistul trebuie să acorde asistență pacienților, dacă este solicitat, și în afara programului farmaciei.

11. Incompatibilități

(1) Se recunoaște ca activitate profesională activitatea desfășurată în mod legal de farmaciști în unul sau mai multe dintre domeniile următoare:

a) prepararea formelor farmaceutice ale medicamentelor;

b) fabricarea și controlul medicamentelor;

c) controlul medicamentelor într-un laborator pentru controlul medicamentelor;

d) depozitarea, conservarea și distribuirea medicamentelor angro;

e) prepararea, controlul, depozitarea și distribuția medicamentelor în farmacii deschise publicului;

f) prepararea, controlul, depozitarea și eliberarea medicamentelor din farmaciile de spital;

g) acordarea de informații și consultanță privind medicamentele.

(2) Farmacistul, în conformitate cu pregătirea sa universitară, este competent să exercite și alte activități profesionale, precum:

a) colaborare cu medicul pentru stabilirea și urmărirea terapiei pacientului;

b) farmacovigilență;

c) fabricarea, controlul, depozitarea, conservarea și distribuția produselor din plante, suplimentelor nutritive, produselor igieno-cosmetice, dispozitivelor medicale, medicamentelor de uz veterinar, substanțelor farmaceutice active și auxiliare;

d) analize în laboratoare de biochimie, toxicologie și igienă a mediului și alimentelor;

e) marketing și management farmaceutic;

f) activități didactice, cercetare sau administrație sanitară.

(3) În toate activitățile prevăzute la alin. (1) farmacistul are deplină răspundere și drept de decizie.

(4) Exercițarea profesiei de farmacist este incompatibilă cu:

a) exercitarea concomitentă a profesiei de medic;

b) starea de sănătate fizică sau psihică necorespunzătoare pentru exercitarea profesiei de farmacist;

c) comerciant persoană fizică;

d) exercitarea unor activități contrare legii sau bunelor moravuri;

e)calitatea de lucrător comercial sau agent comercial;

f)angajat al altor unități decât cele care au ca obiect de activitate serviciile farmaceutice, cercetarea farmaceutică, producția ori distribuția de medicamente.

(5) Farmaciștii care ocupă funcții publice în cadrul aparatului central al Ministerului Sănătății, în cadrul autorităților de sănătate publică județene și a municipiului București, în cadrul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și, respectiv, în cadrul caselor de asigurări de sănătate județene și a municipiului București pot desfășura în afara programului normal de lucru, în condițiile legii, activități profesionale, potrivit calificării pe care o dețin exclusiv în unități sanitare sau farmaceutice private.

RELAȚIA CU ANGAJAȚII SPITALULUI DE PNEUMOFTIZIOLOGIE AIUD

C. RELAȚIA CU ANGAJAȚII Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud

Obiectivitatea în evaluare

Art. 31. Obiectivitatea în evaluare:

1. În exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, angajații au obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul din subordine.
2. Personalul de conducere are obligația să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, în toate procesele de management al resurselor umane, excluzând orice forma de favoritism ori discriminare.
3. Personalul de conducere are obligația de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea în funcții pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile enunțate.

Comunicarea la locul de muncă

Art. 32. Comunicarea la locul de muncă:

1. Personalul are obligația de a se asigura că a transmis verbal și scris toate informațiile necesare colegilor de echipă, în vederea realizării unei sarcini comune sau asigurării continuității activității, conform reglementărilor interne în vigoare.
2. Este interzisă orice formă de hărțuire sau discriminare a angajaților la locul de muncă. Angajații nu trebuie să se comporte sau să vorbească într-un mod care creează un mediu ostil de muncă pentru ceilalți.
3. Personalul are obligația de a comunica într-un mod respectuos și cu amabilitate cu colegii, indiferent de raporturile ierarhice și de situație și de a contribui la crearea unei atmosfere pozitive la locul de muncă.

Asigurarea confidențialității

Art. 33. Asigurarea confidențialității:

1. Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud se asigură de protecția datelor cu caracter personal. Datele angajaților sunt colectate și prelucrate doar în scopuri legate de organizarea muncii și în vederea îndeplinirii obligațiilor legale ale spitalului de către persoane desemnate în acest sens.
2. Orice altă formă de prelucrare a datelor cu caracter personal ale angajaților necesită acordul scris al acestora.
3. Personalul de conducere, membrii compartimentelor TESA sau alte persoane desemnate privind prelucrarea datelor cu caracter personal, a informațiilor privind activitatea sau performanța angajaților nu au dreptul de a le divulga către terțe persoane, cu excepția situațiilor prevăzute de lege.
4. Personalul nu are dreptul de a accesa și folosi informații cu caracter personal ale angajaților, colectate sau prelucrate de către Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud, dacă nu este implicat în prelucrarea acestor date prin atribuțiile de serviciu. În acest sens, Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud are obligația de a limita drepturile de acces la date cu caracter personal în conformitate cu atribuțiile din fișa postului și operațiunile la care angajații sunt autorizați să participe.

**VI. COORDONAREA ȘI CONTROLUL APLICĂRII NORMELOR DE CONDUITĂ
PROFESIONALĂ PENTRU PERSONALUL SPITALULUI DE PNEUMFTIZIOLOGIE
AIUD**

Sesizarea

Art. 34. Sesizarea

1. Conducerea Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud poate fi sesizată de orice persoană cu privire la:
  - a) încălcarea prevederilor prezentului Cod de către angajați;
  - b) constrângerea sau amenințarea exercitată asupra oricărui angajat pentru a-l determina să încalce dispozițiile legale în vigoare ori să le aplice necorespunzător.
2. Sesizarea prevăzută mai sus nu exclude sesizarea organului disciplinar competent, potrivit legii.
3. Angajații Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud nu pot fi sancționați sau prejudiciați în nici un fel pentru sesizarea cu bună-credință a organelor disciplinare competente, în condițiile legii.

Analiza sesizării

Art. 35. Analiza sesizării

1. Conducerea unității sanitare dispune măsurile de cercetare și analiză adecvate pentru soluționarea oricărei sesizări ce vizează încălcarea codului de conduită etică, direcționând sesizarea către structurile competente în soluționarea acesteia, în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, actualizată și cu Ordinul Ministerului Sănătății nr. 1502/2016 pentru aprobarea componentei și a atribuțiilor Consiliului etic care funcționează în cadrul spitalelor publice.
2. În scopul asigurării cadrului general de respectare a drepturilor pacienților și angajaților privind adresarea de petiții, Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud dezvoltă și implementează proceduri privind gestionarea petițiilor, ce includ descrierea modului de soluționare a sesizărilor ce vizează încălcări ale codului de conduită etică și totodată, modalitatea de sesizare a neregulilor grave.
3. În urma cercetărilor desfășurate, răspunsul se comunică petentului și părților implicate în termen de maxim 30 de zile de la depunerea sesizării.
4. Rezultatele activității de centralizare a sesizărilor sau petițiilor se consemnează într-un raport pe baza căruia Conducerea Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud va formula recomandări cu privire la modul de corectare a deficiențelor constatate.
5. Personalul implicat în gestionarea sesizărilor are obligația de păstra confidențialitatea datelor și de a nu folosi datele la care are acces prin atribuțiile exercitate fără a aduce vreun prejudiciu de imagine sau vreo atingere la demnitatea persoanelor implicate.

Răspunderea

Art. 36. Răspunderea

1. Încălcarea dispozițiilor prezentului cod de conduită atrage răspunderea disciplinară a personalului Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud .
2. Organele cu atribuții disciplinare au competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului Cod și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare în condițiile Legii nr. 53/2003, cu modificările și completările ulterioare.

3. În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.
4. Personalul Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud răspunde patrimonial, potrivit legii, în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

ASIGURAREA TRANSPARENȚEI

VII. ASIGURAREA TRANSPARENȚEI INSTITUȚIONALE ȘI A COMUNICĂRII INTERNE ȘI EXTERNE

Art. 37. Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud, prin intermediul Responsabilului de relații cu publicul asigură accesul la informații de interes public, în conformitate cu prevederile Legii 544 din 2001 privind accesul la informațiile de interes public, prin:

1. Publicarea listei informațiilor de interes public pe pagina web a spitalului nostru, <https://spitalpneumoftiziologieaiud.ro/>;
2. Publicarea din oficiu a informațiilor de interes public, prevăzute de legislația specifică;
3. Înregistrarea tuturor cererilor de informații de interes public și gestionarea acestora în conformitate cu prevederile legislative, în termenul prevăzut de lege;
4. Întocmirea raportului semestrial privind activitatea de soluționare a solicitărilor de informații de interes public, în conformitate cu prevederile **Legii 544 din 2001 privind accesul la informațiile de interes public**.

Comunicarea internă

Art. 38. Spitalul de Pneumoftiziologie Aiud se preocupă de îmbunătățirea comunicării și a circuitului de informații ce vizează angajații instituției noastre, pentru a facilita accesul acestora la informații. În acest sens, în rețeaua internă de intranet sunt publicate toate reglementările în vigoare, fiind accesibile tuturor angajaților Spitalului de Pneumoftiziologie Aiud.

1. Proceduri de sistem și operaționale definitive;
2. Proceduri aflate în dezbatere;
3. Protocoale medicale;
4. Protocoale medicale aflate în dezbatere;
5. Noutăți legislative;
6. Materiale de instruire și procese verbale de instruire;
7. Informări resurse umane;
8. Informații privind activitatea structurilor funcționale;
9. Note interne;
10. Alte informații de interes pentru angajați.

Cum poți să afli mai multe?

Întrebările cu privire la prevederile prezentului Cod de conduită etică și deontologie profesională pot fi adresate Consilierului de etică.

Asigurarea publicității

Pentru informarea tuturor părților interesate se va asigura afișarea Codului pe pagina web a spitalului, <https://spitalpneumoftiziologieaiud.ro/>.